

Euroopan unionin uusi metsästrategia

Suomalaisten Euroopan parlamentin jäsenten metsäkirjoituksissa esiintyvät diskurssit ja toimijaverkko

Henri Kääriäinen

Maantiede
Pro gradu -tutkielma
Laajuus: 20 op

Ohjaaja:
Lauri Hooli

25.11.2021
Turku

Pääaine: Maantiede

Tekijä: Henri Kääriäinen

Otsikko: Euroopan unionin uusi metsästrategia - Suomalaisen Euroopan parlamentin jäsenten metsäkirjoituksissa esiintyvät diskurssit ja toimijaverkko

Ohjaaja: Lauri Hooli

Sivumäärä: 60 sivua

Päivämäärä: 25.11.2021

Suomessa metsäsektorilla on perinteisesti ollut merkittävä rooli osana suomalaisten elinkeinoja, työllisyyttä sekä toimeentuloa. Samanaikaisesti se on aiheuttanut suuria haasteita esimerkiksi luonnon monimuotoisuudelle. Viime vuosikymmeninä ihmisten ympäristötietoisuus on kasvanut ja ympäristöjärjestöt ovat saaneet äänensä paremmin kuuluviin. Suomessakaan ei olla vältetty metsäkonflikteilta. Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa 2021 uuden metsästrategiansa, jolla annetaan suuntaviivoja jäsenmaiden metsäpolitiikan ohjaamiseen. Metsästrategian uudistaminen herätti keskustelua alkuvuodesta 2021, jolloin europarlamentaarikot, metsäalan sidosryhmät ja etujärjestöt sekä Suomen metsäteollisuudesta huolissaan olevat kirjoittivat aiheesta aktiivisesti.

Tässä tutkimuksessa käsitellään EU:n metsästrategian päivityksen ohessa käytyä aktiivista metsäkeskustelua suomalaisten europarlamentaarikoiden kesken. Tavoitteena oli selvittää EU:n metsästrategian ympärillä käydyn keskustelun toimijaverkkoa, jonka toimijoilla oli vaikutusta suomalaisten europarlamentaarikoiden metsäkantoihin. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena oli analysoida näiden europarlamentaarikoiden metsäkirjoituksissa ilmenneitä diskursseja. Tutkimuksen aineistoon kuuluivat europarlamentaarikoiden Eero Heinäluoman, Ville Niinistön, Silvia Modigin, Petri Sarvamaan ja Nils Torvaldsin Facebook-, Twitter- ja blogi-kirjoitukset 1.1.–17.7.2021, joissa käsiteltiin metsäaiheita. Menetelminä aineiston analysoinnille olivat toimijaverkkoteoria ja diskurssianalyysi argumentaatioposition kautta.

Europarlamentaarikoiden metsäkirjoitusten toimijat ja diskurssit noudattivat samaa jakolinjaa. Heinäluoma, Sarvamaa ja Torvalds käyttivät lähteinään metsäsektorin toimijoita ja asiantuntijoita. Niinistö ja Modig viittasivat ympäristöjärjestöihin ja -instituutteihin. Toimijoina molempien ryhmien teksteissä esiintyivät sekä tutkijat että EU-mietinnöt ja -aloitteet. Kaiken kaikkiaan toimijoita löytyi vain kohtalaisesti johtuen siitä, etteivät europarlamentaarikot viittaneet kirjoituksissaan lähteisiin kovin usein. Suojeludiskurssia edustaneet Niinistö ja Modig tuottivat ja vahvistivat sääntelyn, globaalin hallinnon, metsänkäytön kestävämyyden ja jatkuvan kasvatuksen diskursseja. Tuotantodiskurssia edustaneiden Heinäluoman, Sarvamaan ja Torvaldsin teksteissä nousivat esille kokonaiskestävyyden, EU:n toimivallan ylittämisen ja subsidiariteetin korostamisen diskurssit. Biotalous esiteltiin vaihtoehtona yli diskurssirajojen. Lisäksi metsäsektorin tuotteiden jalostusarvon nosto sai yleisesti tukea.

Metsäkeskustelussa nähty jakolinja toimijaverkossa ja diskursseissa kertoo siitä, ettei Suomen metsäpolitiikan linja ole yhtenäinen, vaan kannat metsiin kohdistuvista toimista vaihtelevat voimakkaasti. Yhtenäisen metsäpolitiikan linjan löytäminen olisi tärkeää, jotta Suomi saisi paremmin metsäkantojaan läpi Euroopan unionissa.

Avainsanat: metsädiskurssi, EU:n metsästrategia, toimijaverkkoteoria, tuotantodiskurssi, suojeludiskurssi, biotalousdiskurssi

Master's thesis

Subject: Geography

Author: Henri Kääriäinen

Title: The new EU Forest Strategy - Discourses and Actor Network in the forest writings of Finnish MEPs

Supervisor: Lauri Hooli

Number of pages: 60 pages

Date: 25.11.2021

In Finland, the forest sector has traditionally played an important role in the livelihoods and employment of Finns. At the same time, it has posed major challenges to biodiversity. In recent decades, people's environmental awareness has grown and ENGOs have become more vocal. Forest conflicts have not been avoided in Finland. In 2021, the European Commission published the new EU Forest Strategy, which provides guidelines on how Member States should steer their forest policies. The renewal of the Forest Strategy sparked an active debate in early 2021, causing MEPs, forestry stakeholders and interest groups, as well as those concerned about the Finnish forest industry to write actively on the subject.

This study discusses the active forestry debate among Finnish MEPs that took place alongside the EU Forest Strategy update. The aim was to find out the Actor Network in the debate around the EU Forest Strategy, i.e. the actors who are trying to influence the Finnish MEPs' views on forests. In addition, the study aims to analyse the discourses revealed in Finnish MEPs' forest writings. The data included Facebook, Twitter and blog posts by MEPs Eero Heinäluoma, Ville Niinistö, Silvia Modig, Petri Sarvamaa and Nils Torvalds from 1 January to 17 July 2021, which deal with forest-related topics. The methods used to analyse the data were Actor Network Theory (ANT) and discourse analysis through an argumentation position.

The actors and discourses in the forest posts of the MEPs followed the same suit as Heinäluoma, Sarvamaa and Torvalds used forest sector actors and experts as their sources while Niinistö and Modig referred to environmental organisations and institutes. The texts of both groups also referred to researchers and EU reports and initiatives as actors. Overall, only a moderate number of actors could be identified, due to the fact that MEPs did not refer to sources very often in their posts. Niinistö and Modig, who represented the green environmental discourse, produced and reinforced discourses of regulation, global governance, unsustainable forest use and continuous cover forestry. Heinäluoma, Sarvamaa and Torvalds, who represented the discourse of production, highlighted the discourses of overall sustainability and overstepping the EU's competences, and emphasized subsidiarity. The bioeconomy was presented as an alternative across discursive boundaries. In addition, there was general support for increasing the added value of forest sector products.

The divisions in the actor network and discourses seen in the forest debate indicate that there is no unity in Finnish forest policy, with widely differing positions on forest-related policies. It would be important to find a unified forest policy line in order to improve Finland's ability to promote its views on forests in the European Union.

Key words: forest discourse, EU Forest Strategy, Actor Network Theory, ANT, production discourse, protection discourse, green environmental discourse, bioeconomy discourse

Sisällysluettelo

1	Johdanto	5
2	Toimijaverkkoteoria	8
2.1	Toimijaverkkoteorian määrittely	8
2.2	Paikallisuus ja ylipaikallisuus osana toimijaverkkoa	10
3	Metsädiskurssit	12
3.1	Tuotantodiskurssi	12
3.2	Suojeludiskurssi	15
3.3	Biotalousdiskurssi	18
4	Aineisto ja menetelmät	21
4.1	Suomalaisten Euroopan parlamentin jäsenten metsäkirjoitukset	21
4.2	Toimijaverkkoteoria menetelmänä	24
4.3	Diskurssianalyysi ja argumentaatiopositio	24
5	Tulokset ja niiden tarkastelu	28
5.1	Uusi EU:n metsästrategia 2030	28
5.2	Strategialuonnoksen vuotaminen ja kitka ministeriöiden välillä	29
5.3	Toimijaverkko suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksissa	30
5.4	Metsäkeskustelun diskurssiluokkien esiintyminen ja argumentointi	36
5.4.1	Tuotantodiskurssi	38
5.4.2	Kokonaiskestävyyden diskurssi	40
5.4.3	Diskurssi EU:n toimivallan ylittymisestä ja subsidiariteetin korostamisesta	41
5.4.4	Suojeludiskurssi	44
5.4.5	Sääntelyn ja globaalin hallinnon diskurssi	44
5.4.6	Metsänkäytön kestävämmyyden ja jatkuvan kasvatuksen diskussi	46
5.4.7	Biotalousdiskurssi	48
5.4.8	Korkean jalostusasteen diskurssi	50
6	Johtopäätökset	51
	Kiitokset	53
	Lähteet	54

1 Johdanto

Suomessa valtiolla on ollut keskeinen rooli metsien käyttötarkoituksen määrittelyssä, metsäteollisuuden toimenpiteiden käytäntöönpanossa sekä mahdollisessa suojelussa (Sarkki & Rönkä 2012). Metsiä on kuvailtu Suomen vihreänä kultana, joilla on merkittävä vaikutus elintason ja työllisyyteen Suomessa. Kotimainen metsäteollisuus on ollut talouden kannalta historiallisesti merkittävä toimija Suomessa ja vielä nykypäivänäkin 18,1 % nettoviennistä on metsäteollisuuden tuotteita (Metsäteollisuus numeroina 2020). Samanaikaisesti metsäteollisuus on aiheuttanut suuria haasteita esimerkiksi luonnon monimuotoisuudelle (Eyvindson ym. 2018). Hyvärisen ja hänen kollegoidensa (2019) mukaan Suomessa uhanalaisten lajien määrä oli 11,9 % 2019, sen ollessa vielä 10,5 % 2010. Kehityssuunta osoittaa, että biodiversiteetin köyhtymistä ei olla pysäytetty, vaan lajien uhanalaistuminen on lisääntynyt. Ihmisten ympäristötietoisuus on kasvanut viime vuosikymmeninä ja siten myös huoli metsien tilasta (Jakobsson ym. 2021). Myös ympäristöjärjestöt ovat saaneet äänensä paremmin kuuluviin (Sarkki & Rönkä 2012). Muutos on tuonut alalle uusia tekijöitä ja sen myötä uutta tietoa, asenteita, arvoja ja uskomuksia. Sidosryhmät ovat aktivoituneet ja paikallistason metsäkeskustelu on lisääntynyt (Jakobsson ym. 2021). Suomessakin on esiintynyt metsäkonflikteja, joissa osapuolina ovat olleet ympäristöjärjestöt, metsäalan toimijat, poronhoitajat ja paikalliset asukkaat (Sarkki & Rönkä 2012). Euroopan unioni vaikuttaa ylipaikallisesti metsästrategiansa kautta voimakkaasti Suomeen ja Ruotsiin, sillä maat ovat Euroopan metsäisimpiä (Siiskonen 2013).

Euroopan unionin metsästrategia on dokumentti, jolla annetaan suuntaviivoja ja tavoitteita miten metsäasiat tulisi EU:n jäsenmaissa hoitaa. EU:lla ei ole varsinaista toimivaltaa metsäasioissa, koska metsäpolitiikkaa ei mainita sen perusopimuksissa (Euroopan unioni ja metsät 2021). Päätöksenteko metsistä kuuluu sen jäsenvaltioille. Uusin metsästrategian päivitys julkaistiin heinäkuussa 2021, jossa annettiin tavoitteita vuoteen 2030 asti. Siinä kehoitettiin parantamaan metsien suojelutasoa ja ennallistamista sekä suojella EU:n viimeisiä iki- ja aarniometsiä. Kestävästi tuotetut ja pitkäikäiset puutuotteet ja niiden merkitys hiilidioksidin sidonnassa nostettiin esille. Ekologista kestävyyttä tulisi nostaa taloudellisen ja sosiaalisen kestävyiden rinnalle (New EU Forest Strategy 2030, 2021)

Metsien käyttö ja hyödyntäminen puhututtaa niin kansallisella kuin Euroopan unionin tasolla. Uutta EU:n metsästrategiaa 2030 edelsi alkuvuonna 2021 kiihkeä keskustelu (Metsäkiista

selitettynä... 2021), johon suomalaiset Euroopan parlamentin jäsenet ottivat aktiivisesti osaa. Europarlamentaarikoiden argumenteissa nousi esiin eri diskursseja, eli sosiaalisesti konstruoituja todellisuuksia (Takala ym. 2019), suomalaisten metsien tilasta ja miten metsää tulisi käsitellä. Metsäkeskustelun keskeisimpiä diskursseja ovat tuotantodiskurssi, jossa korostuu metsän hyödyntäminen, yksityisomistajuus ja vapaaehtoiset ympäristötoimet sekä suojeludiskurssi, jossa korostuu luonnonsuojelu ja metsien hyödyntämisen sääntely (Ambjörnsson ym. 2016). Lisäksi biotalouden diskurssissa pyritään biotaloudesta luomaan kuvaa ratkaisuna vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin (Kröger & Raitio 2017), vaikka biotalouden vahvistaminen saattaa nostaa jo korkeita hakkuumääriä Suomessa (Näyhä 2019). Metsäkeskusteluun osallistuivat poliitikoiden lisäksi myös metsäalan etujärjestöt, sidosryhmät ja ympäristöjärjestöt, jotka olivat aktiivisia vaikuttamaan keskusteluun ja metsästrategian sisältöön (EU-komissio aikoo kaapata vallan metsistä...2021). Erilaiset toimijat pyrkivät vaikuttamaan suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkantoihin ja luovat näin vaikutuksia toimijoiden välillä. Toimijaverkkoteoria auttaa hahmottamaan toimijoista ja vaikutuksista muodostuvaa verkostoa (Bosco 2006; Ettlinger & Bosco 2004), jotka vaikuttavat EU:n metsästrategian ja suomalaisten europarlamentaarikoiden metsäkeskustelun sisältöihin.

Uuteen EU:n metsästrategiaan 2030 (New European Forest Strategy 2030, 2021) liittyneestä suomalaisesta metsäkeskustelusta ei vielä olla tehty aiempaa tutkimusta, koska aihe on tuore. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella suomalaisten europarlamentaarikon harjoittamaa metsäkeskustelua. Aineistona on heidän metsäaiheiset Facebook-, Twitter-, ja blogi-kirjoitukset, vuoden 2021 alusta EU:n metsästrategian julkaisuun asti. Eero Heinäluoman, Silvia Modigin, Ville Niinistön, Petri Sarvamaan ja Nils Torvaldsin kirjoituksia analysoidaan toimijaverkkoteorian ja diskurssianalyysin avulla. Toimijaverkkoteoria on tämän tutkimuksen teoreettinen selkäranka, mutta myös metodi. Sen avulla selvitetään minkälainen toimijoiden verkosto europarlamentaarikkojen metsäkantojen ympärillä vaikuttaa ja diskurssianalyysin argumentaatioposition avulla analysoidaan millaisia diskursseja europarlamentaarikkojen metsiin liittyvissä kirjoituksissa rakentuu. On tärkeää tehdä tutkimusta toimijoista ja diskursseista liittyen metsäkeskusteluun ja -politiikkaan, jotta ymmärretään ajankohtaisesta ja keskustelua herättävästä aiheesta paremmin ja pintaa syvemmälle. Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

1. Minkälaisista toimijoista suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoitusten toimijaverkko rakentuu?

2. Minkälaisia EU:n metsästrategiaa koskevia diskursseja rakentuu suomalaisten europarlamentaarikkojen Facebook- Twitter- ja blogi-kirjoituksissa?

Tutkielman tutkimuskysymyksiin vastataan tulokset ja niiden tarkastelu -osiossa. Toimijaverkosta luodaan piirustus, jossa toimijat tuodaan näkyviksi metsäaktiivisten suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksista. Toimijaverkosta tarkastellaan minkälaisiin toimijoihin europarlamentaarikot vetoavat ja perustavat metsäkantojaan. Diskurssianalyysin tuloksia esitellään myös havainnollistavan piirustuksen avulla sekä pohditaan ja peilataan esiintyviä diskursseja aiempaan kirjallisuuteen.

Seuraavassa kappaleessa käyn läpi toimijaverkon määritelmän ja esittelen keskeisimpiä diskursseja liittyen metsiin. Aineisto ja menetelmät osuudessa esittelen suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoitukset sekä toimijaverkkoteorian menetelmänä ja diskurssianalyysin argumentaatioposition kautta. Tulokset ja niiden tarkastelu -osiossa esittelen analyysini tulokset ja peilaan tuloksiani tieteelliseen keskusteluun. Johtopäätöksissä vastaan tutkimuskysymyksiini, pohdin jatkotutkimuksen tarpeita ja annan politiikkasuositukseni metsää koskevaan päätöksentekoon liittyen.

2 Toimijaverkkoteoria

Tämä tutkielmani toinen kappale käsittelee tutkimukseni ensimmäistä teoreettista viitekehystä eli toimijaverkkoteoriaa, jota sovelletaan myös menetelmällisesti tulosten analyysissa. Lisäksi esittelen paikallisuuden- ja ylipaikallisuuden -käsitteet peilaten niitä toimijoina.

2.1 Toimijaverkkoteorian määrittely

Tutkimuksessani käytetään teoriana taustalla toimijaverkkoteoriaa (ANT). Sen tarkoituksena on paljastaa ja jäljittää yhteyksiä ja suhteita eri toimijoiden välillä (Bosco 2006). Alun perin teorian tarkoitus on ollut ymmärtää tieteellisen tiedon toimijaverkkojen muodostumista, mutta sittemmin toimijaverkkoteoriaa on pystytty valjastamaan myös muiden yhteyksien tutkimiseen tieteenalojen rajoja ylittäen (Bosco 2006). Toimijaverkkoteoriaa on pidetty ratkaisuna tutkimukseen, joka pystyy vastaamaan 2000-luvun sosiaalitieteiden haasteisiin (Law & Urry 2002). Law ja Urryn mukaan (2002) haasteena on pidetty sitä, miten muutoksen vauhti on nopeutunut ja jäykät teoriat eivät ole pysyneet perässä. Lisäksi aiemmat teoriat eivät ole pystyneet löytämään asioiden välisiä yhteyksiä yhtä hyvin kuin toimijaverkkoteoria.

Toimijaverkkoteorian avainkäsitteenä ovat vaikutukset (effect), jotka ovat seurauksia ihmisten ja muiden heterogeenisten verkostojen kautta toteutetuista suhteista. Näitä vaikutuksia ovat tieto, tekijät, instituutiot, järjestöt ja koko yhteiskunta. Toimijaverkkoteoria toimii kehyksenä näille vaikutuksille (Ettlinger & Bosco 2004). Toimijat (actor) muodostuvat verkostojen tuottamista vaikutuksista ja ne ottavat huomioon niiden sisältämien yksiköiden ominaisuuksia (Bosco 2006). Kokonaisuudet ja asiat ovat tuotettu tai suoritettu suhteiden kautta. Suoritetuilla suhteilla tarkoitetaan asioita, jotka ovat tuotettu suhteellisten vaikutusten kautta. Verkostot helpottavat ja toteuttavat näitä suhteellisia vaikutuksia. Toimijaverkkoteorian mukaan vaikutuksia voidaan ymmärtää ja analysoida, kun jäljitetään verkostojen muodostumista ja muuttuvia suhteita, joita syntyy ja kehittyy, kun heterogeenisten asioiden välille syntyy suhde. Heterogeenisiin asioihin lasketaan sekä inhimilliset että ei-inhimilliset toimijat. Toimijaverkkoteoria ymmärtää, että inhimilliset ja ei-inhimilliset toimijat ovat erilaisia, mutta teoriassa molempiin suhtaudutaan samalla tavalla, kun verkostoja kuvaillaan.

Koska toimijaverkkoteoriassa toimijoiksi käsitetään laajan perspektiivin eri verkostojen tuottamia vaikutuksia, ongelmaksi näyttää syntyvän se, ovatko siten lopulta kaikki asiat, joilla on tarkoitusperä, toimijoita. Täten toimijaverkkoteoria näyttäisi menettävän merkityksensä.

Bosco (2006) nostaa esille ajatuksen, että toimijaverkkoteoriassa ajateltaisiin toimijoita ja toimijuutta eri tavoin. Latour (1996) käyttää toimijan sijasta mieluummin sanaa aktantti (actant). Sillä ei ole tarvetta erityiselle ihmisen tuottamalle motivaatiolle. Hänen mukaansa mikä tahansa voi olla aktantti, jos se on toiminnan lähde (Adam 2002).

Law (1992) tiivistää toimijaverkkoteorian tarkoituksen toimijuuden käsitteellistämisen verkostona, jossa on mahdollista paljastaa heterogeenisiä verkostojen yhteyksiä ja siten selittää vallan ja järjestäytymisen mekanismeja yhteiskunnassa. Lisäksi voidaan ymmärtää miten eri asiat syntyvät, kestävät aikaa tai miten ne epäonnistuvat ja poistuvat elämistämme ja maailmastamme. Toimijaverkkoteoria pyrkii selittämään mitä maailmassa tapahtuu tutkailemalla eri aktanttien lukemattomia yhteyksiä verkostoissa, mutta ei tee eroa inhimillisten toimijoiden ja ei-inhimillisten toimijoiden välille (Bosco 2006).

Toimijaverkkoteoria ei pyri erottelemaan inhimillisiä ja ei-inhimillisiä toimijoita. Tämän lisäksi, esimerkiksi verrattuna sosiaalisiin verkostoihin, toimijaverkkoteoria ei pyri tekemään eroa luonnontieteiden ja sosiaalitieteiden välille. Sosiaalisissa verkostoissa sananmukaisesti painopiste on ihmisissä ja siten ei-inhimilliset, luonnolliset toimijat jäävät vähemmälle huomiolle. Toimijaverkkoteoriassa on tärkeää, että kaikenlaisia toimijoita pidetään samanarvoisina, koska yksi toimija voi olla samalla subjekti ja objekti, joita määrittävät sekä luonnolliset ja sosiaaliset toimijat että inhimilliset ja ei-inhimilliset toimijat (Bosco 2006). Toimijaverkkoteoriaa käytetään nykyisin monella tieteenalalla. Maantieteeseen se sopii spatiaalisuutensa vuoksi. Koska asiat tapahtuvat tilassa, myös toimijaverkoissa spatiaalisuus on läsnä. Spatiaalisuutta ei voida erottaa tai jättää ulkopuolelle toimijaverkon määrittämisessä (Murdoch 1997).

Toimijaverkkoteoriaa ei tulisi sekoittaa spatiaaliseen analyysiin (spatial analysis) tai sosiaalisiin verkostoihin (social network). Spatiaalinen analyysi keskittyy enemmän tarkkojen yhteyksien mittaamiseen, kun toimijaverkkoteoriassa keskiössä ovat valtasuhteet ja miten asiat syntyvät (Bosco 2006). Sosiaalisessa verkostossakin painopiste on verkostojen hierarkioissa, jakoon eri analyysien tasoille, järjestykseen ja verkostojen läheisyyteen (Law & Urry 2002). Toimijaverkkoteoriassa ei ole oleellista hahmottaa todellista erilaisten yhteyksien luomaa verkoston rakennetta, vaan miten eri aktantit syntyvät erilaisista suhteista ja johtavat jatkuvasti muuttuviin toimijaverkostoihin ja erilaisiin valtasuhteisiin (Bosco 2006). Toimijaverkkoteorian vahvuus onkin se, että se pystyy paljastamaan monimutkaisia suhteita, johon esimerkiksi

sosiaalinen verkosto analyysi ei pysty. Se tarjoaa kattavan kehyksen, johon voi laskea mukaan erilaisia toimijoita ja pysyy mukana erilaisten suhteiden muutoksissa. Toisaalta toimijaverkkoteoria ei pyri rakentamaan täsmällisiä ja hierarkkisia verkostoja. Siksi sitä voidaan pitää analyttisesti hieman heikompana määrittämään mitä merkityksiä erilaisilla suhteilla verkostossa on.

Toimijaverkkoteoria ei siis pyri erottelemaan inhimillisiä ja ei-inhimillisiä toimijoita. Tämän lisäksi, esimerkiksi verrattuna sosiaaliin verkostoihin, toimijaverkkoteoria ei pyri tekemään eroa luonnontieteiden ja sosiaalitieteiden välille. Sosiaalisissa verkostoissa sananmukaisesti painopiste on ihmisissä ja siten ei-inhimilliset, luonnolliset toimijat jäävät vähemmälle huomiolle. Toimijaverkkoteoriassa on tärkeää, että kaikenlaisia toimijoita pidetään samanarvoisina, koska yksi toimija voi olla samalla subjekti ja objekti, joita määrittävät sekä luonnolliset ja sosiaaliset toimijat että inhimilliset ja ei-inhimilliset toimijat (Bosco 2006).

Kaiken kaikkiaan toimijaverkkoteoria on hyvä kehys hahmottamaan vallan spatiaalisuutta. Sen huomio keskittyy vaikutuksiin, jotka ovat tuotettu eri toimijoiden muodostamista muuttuvista kokonaisuuksista (Bosco 2006). Sen avulla voidaan kuvailla heterogeenisiä monimutkaisia ja muuttuvia verkostojen koostumuksia. Lisäksi toimijaverkkoteoria antaa välineitä tarkastella toimijoita ilman, että niitä jaettaisiin luonnollisiin ja sosiaaliin kategorioihin.

2.2 Paikallisuus ja ylipaikallisuus osana toimijaverkkoa

Paikallisuuden ja ylipaikallisuuden käsitteet ovat otettu mukaan tutkielmaani, sillä molemmat käsitteet ovat vahvasti läsnä metsiin liittyvässä päätöksenteossa. Paikallisuus ja ylipaikallisuus ovat olleet keskeisiä käsitteitä suomalaisten metsäkonfliktien tutkimuksessa. Mari Riipinen on väitöskirjassaan (2008) tutkinut sosiaalista pääomaa ja maankäytön diskursseja Nellimin kylässä Inarissa paikallisista ja ylipaikallisista näkökulmista. Paikallisuuden ja ylipaikallisuuden määrittäminen ei ole yhtä mutkatonta kuin se olisi arkikäytössä. Riipinen (2008) on määritellyt paikallisuuden ja ylipaikallisuuden seuraavasti ja hänen määritelmiänsä mukaillaan myös tässä tutkielmassa.

Paikallisuus ei rajoitu hallinnollisiin alueisiin, vaan siihen vaikuttavat muun muassa paikallisyhteisö ja -identiteetti (Riipinen 2008). Paikallisyhteisöllä tarkoitetaan alueella elävien ihmisten sosiaalisista vuorovaikutuksista syntyvää yhteisöä. Sojan (1996) mukaan paikallisyhteisö on mahdollista tulkita historiallisesti, sosiaalisesti ja spatiaalisesti

rakentuneena tilana. Paikallisidentiteetillä taas rakentuu alueen ihmisten sosiaalisissa kanssakäymisissä ja pyrkii tekemään eroa meidän ja muiden välille (Hall 1999).

Paikallisuutta (myös lokaalisuus) on myös pidetty aiemmin globaalin vastakohtana (Riipinen 2008). Globalisaatiolla eli kansainvälistymisen syventymisellä (Julkunen 2017) on tarkoitettu usein ihmisten ja tavaroiden vapaata liikkumista, mutta Cox (2005) on lisännyt määritelmään myös kulttuuriset ja ympäristölliset globaalit muutokset kapitalistisen talousajattelun rinnalle. Julkunen (2017) taas kuvaa globalisaatiota monitahoiseksi ilmiöksi. Julkunen (2017) kuvaa globalisaatiota tuonnin ja viennin kasvuksi, ideoiden, innovaatioiden, tutkimustiedon, ihmisten liikkumiseksi, finanssimarkkinoiden integroitumiseksi, monikansalliseksi yhtiöiksi, pääoman vapaaksi liikkumiseksi ja sen vallan kasvuksi, tuotantoketjuiksi, jotka ylittävät valtiorajoja, työpaikkojen siirtymiseksi halpoihin maihin, talouden liberalisoitumiseksi ja sitä lobbaaviin monikansalliseksi järjestöiksi sekä kansallisvaltioiden vaikutuksen kutistumiseksi. Nykyään ajatellaan globaalin ja lokaalin olevan suhteessa toisiinsa. Lokaali ja globaali voivat molemmat olla eri mittakaavan asioita. Lisäksi ei ole mielekästä takertua kaupunkiin, kaupunginosaan tai naapurustoihin, vaan globaalin ja lokaalin suhdetta tulisi tarkastella relationaalisena ja abstraktina asiana (Cox 2005). Riipinen (2008) kuitenkin väitöskirjassaan ottaa esille, että globaali on pikemmin abstraktio kuin aidosti toimiva toiminnan taso. Julkunen (2017) nostaa myös esille globalisaation kritiikin. Monessa yhteydessä sitä pidetään poliittisen vaikutusvallan ulkopuolella olevana luonnonvoimana, joten sen nimiin voidaan laittaa monia epämiellyttäviä asioita. Riipinen (2008) onkin päätenyt käyttämään käsitteitä kansainvälinen, ylikansallinen ja yli paikallinen. Tässä tutkielmassa mukaillaan Riipisen (2008) linjaa käsitteiden osalta.

Yli paikallisuudella tarkoitetaan tässä tutkielmassa prosesseja, jotka ovat paikallisuutta laajemmassa mittasuhteessa. Esimerkiksi EU:n aloitteet ja mietinnöt vaikuttavat paikallisesti ja kansallisesti, joten EU:n vaikutus metsäasioihin on yli paikallista vaikuttamista. Yli paikalliset asiat vaikuttavat paikallisesti ja paikallisuuteen (Riipinen 2008). Tässä tutkielmassa voitaisiin käyttää myös käsitteitä kansallinen ja ylikansallinen. Euroopan unionin koostuu 27 jäsenmaasta ja on näin ylikansallinen toimija. EU:n päätökset vaikuttavat oleellisesti esimerkiksi suomalaisen lainsäädäntöön, sillä jäsenmaat muuttavat lainsäädäntöään EU-säädösten mukaisiksi. Tässä tutkielmassa kuitenkin pitäydytään paikallinen ja yli paikallinen -käsitteissä, sillä niitä on käytetty useammin maantieteellisissä tutkimuksissa.

3 Metsädiskurssit

Tässä kolmannessa kappaleessa esittelen diskursseja, joita on esiintynyt kirjallisuudessa metsäkonflikteihin ja -keskusteluun liittyen. Tutkimukseni kannalta keskeisimpinä diskursseina ovat tuotantoa korostava diskurssi (production discourse) ja suojelua korostava diskurssi (protection discourse, green environmental discourse). Näiden lisäksi myös käsittelen biotalousdiskurssia ja sen mahdollisuuksista ja rajoista korvata fossiilipohjaiset energialähteet.

Takalan ja hänen kollegoidensa (2019) tapaan metsädiskurssilla tarkoitetaan merkityksiä ja tapoja, miten metsistä puhutaan ja kirjoitetaan. Diskurssi sisältää metsiä itsessään, mutta myös miten metsiä tulisi hyödyntää. Metsädiskurssien voidaan sanoa pyörivän kahden diskurssin ympärillä; joko tuotantoa korostavan tai ympäristönsuojelua korostavan diskurssin ympärillä (Ambjörnsson ym. 2016). Ambjörnsson ja hänen kollegansa (2016) ovat tutkineet ruotsalaisia metsädiskursseja ja on päätyntä edellä mainittuihin kahteen diskurssiin. Ruotsin ja Suomen metsäsektoreissa on samoja piirteitä, ja maiden metsäkeskustelut ovat pyörineet samojen aiheiden ja osapuolten välillä. Siten tässä tutkielmassa on lähtökohtaisesti päädytty käsittelemään teoriaosuutta samojen diskurssien ympärillä. Suomalainen metsäkeskustelu ja -konfliktit sekä niiden historia tuodaan esille tuotanto- ja suojeludiskurssin kautta. Tuotanto- ja suojeludiskurssin yksi merkittävä eroavaisuus on siinä, miten haasteita halutaan lähteä ratkomaan. Ambjörnssonin ja kollegoidensa (2016) esittämän esimerkin mukaisesti metsäalan edustajien julkaisemat materiaalit kannustavat vapaaehtoisuuteen, joustavuuteen ja markkinaperusteisiin toimenpiteisiin. Suojeludiskurssissa toivotut toimenpiteet ovat päinvastaiset. Siinä korostetaan lainsäädäntöä, veroja, sitovaa sääntelyä ja pysyvää suojelua.

Kahden päädiskurssin lisäksi, on todettavissa myös pienempiä aladiskursseja. Näitä ovat esimerkiksi poronhoito, metsästys ja matkailu (Ambjörnsson ym. 2016). Metsästys- ja matkailudiskurssi voidaan luokitella suojeludiskurssin alle, sillä niiden tavoitteena on vaalia biodiversiteettiä ja virkistyskäyttöä. Poronhoito voidaan luokitella myös suojeludiskurssin alle, vaikka sen perimmäinen tarkoitus onkin ylläpitää poronhoitoa enemmän kuin vaalia biodiversiteettiä.

3.1 Tuotantodiskurssi

Suomessa on ollut pitkään vahva metsäsektori, joka on vuosikymmeniä tuottanut tuloja käyttämällä metsää taloudellisesti hyväkseen (Siiskonen 2007). Suomessa pitkään vallinnut

tapa hoitaa metsää on tasaikäisrakenteen avulla. Metsän puut ovat samanikäisiä, johon pyritään alaharvennusten, avohakkuiden ja taimenten istutuksen avulla (Pukkala ym. 2012). Tasaikäisrakenteiseen metsään päädyttiin 1900-luvun puolivälissä, kun sellu- ja paperiteollisuus kasvoi ja tarvitsi pienikokoisempaa puuta (Pukkala ym. 2012). Tätä ennen vain suurimpia puita oltiin kaadettu, koska vain isoilla tukeilla oli myyntiarvoa (Pukkala ym. 2012). Vuonna 1948 julkaistussa julkilausumassa päätettiin eri-ikäisrakenteinen metsä kieltää metsänhoitotapana (Siiskonen 2007), jonka jälkeen tasaikäisrakenteinen metsä avohakkuineen oli pääasiallinen ja ainoa talousmetsän muoto. 1980-luvulta lähtien on alettiin jälleen tutkia erilaisia metsänhoitotapoja, johon kuuluu esimerkiksi jatkuvapeitteinen kasvatusta (Pukkala ym. 2012). Hiipuneen sellu- ja paperituotannon myötä pienikokoisempaa puuta ei tarvita yhtä paljon kuin aiemmin. Lisäksi jatkuva peitteisessä metsässä on mahdollisuus saada tuloja muun muassa turismin avulla. Lisäksi jatkuvan kasvatuksen kasvanutta suosiota perustellaan sen paremmuudesta biodiversiteetin ylläpitämisen suhteen (Pukkala ym. 2012).

Metsäalan toimijat ovat lobanneet suomalaista ja ruotsalaista metsänhoitotapaa kestäväksi metsänhoidoksi, joka ottaa huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset aspektit, kuten Metsäteollisuuden blogi-tekstissä mainitaan (Vuoristo 2021). Suomen metsien kestävyyttä on usein perusteltu taloudellisella kestävyydellä, eli Suomen metsävarantojen jatkuvalla kasvulla. Puumäärä eli metsän biomassan määrä onkin kasvanut viimeiset viisi vuosikymmentä, eli taloudellisesti suomalainen metsänhoito on ollut kestävä (Metsävarat 2020). Luonnonvarakeskuksen (Luke) mukaan Suomen maapinta-alasta 86 % eli 26,3 miljoonaa hehtaaria on metsätalousmaata (Metsävarat maakunnittain 2020). Lakisääteisiin suojelualueiden metsät ja talousmetsien monimuotoisuuden suojelukohteet kattoivat 13 % metsäpinta-alasta eli 2,88 miljoonaa hehtaaria vuonna 2019 (Metsien suojelussa suuria alueellisia eroja 2019). Tiukasti suojeltua metsämaata oli 6 % eli 1,21 miljoonaa hehtaaria, jossa ei harjoiteta ollenkaan metsätaloutta (Metsien suojelussa suuria alueellisia eroja 2019). Luken julkaisussa kuitenkin painotetaan alueellisia eroja suojeltujen metsien osalta. Lähes 80 % suojelluista metsistä sijaitsee Pohjois-Suomessa (Metsien suojelussa suuria alueellisia eroja 2019).

Ambjörnssonin ja hänen tutkimusryhmänsä (2016) mukaan tuotantodiskurssiin sisällytetään metsien talouskäytön tärkeys ja metsien yksityisomistamisen korostaminen. Suomessa on yli 600 000 metsänomistajaa (Metsävarat 2020). Nykyään moderni tuotantoa korostavaan diskurssiin on sisällytetty myös ympäristöarvot. Diskurssissa tavoitteena on lisätä

metsätuotantoa ja samalla vaalia biodiversiteettiä. Näyhän (2019) tutkimuksessa metsäalantoimijat haastatteluissa kokivat, että metsäsektorilla pyritään yhdistämään kestävä ja tuottava metsäperusteinen liiketoiminta. Perinteisesti suomalaisen metsäpolitiikan kaksi tärkeintä painopistettä ovat olleet puutavaran tuotto ja taloudellisesti kestävä puunkorjuu (Kotilainen & Rytteri 2011). Toisaalta suomalaiset arvottavat biodiversiteetin vaalimista korkeammalle koko ajan yhä enemmän (Valkeapää & Karppinen 2013).

Metsäteollisuudella on ollut paljon valtaa talouspolitiikassa ja yhteiskunnassa. Metsäteollisuuden taloudellinen merkitys on vähentynyt viime vuosikymmenien aikana, mutta silti sen osuus Suomen koko tavaraviennin arvosta on 18,1 % (Metsäteollisuus numeroina 2020) ja bruttokansantuotteestakin 4,3 % (Suomen metsätilastot 2020). Metsäteollisuudessa työskentelee suoraan 41 700 henkilöä ja epäsuorasti 32 200 henkilöä (Metsäteollisuus numeroina 2020). Perinteisesti suomalaista metsäpolitiikka on perustunut yhteisiin sopimuksiin, joissa osapuolina ovat olleet valtio, Metsäteollisuus ry ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK). Pekkarinen ja kollegansa (1992) kutsuivat tätä mallia sosiaaliseksi korporatismiksi. 1990-luvulla alkanut uusliberalistinen aalto ei kuitenkaan Patomäen (2007) mukaan ole vaikuttanut sosiaaliseen korporatismiin metsäasioissa yhtä paljon kuin muilla sektoreilla. Verrattuna muihin Euroopan maihin, esimerkiksi Suomen talous ja kulttuuri ovat viimeiset 150 vuotta olleet tiukasti yhteydessä metsiin (Reunala 1999, Donner-Amnell 2000, 2004).

Tuotantodiskurssin yksi avaintekijöistä on yksityisomistaminen, jonka avulla saadaan hallittua kehitystä, elintasoja ja luonnonvaroja paremmin. Yksityisomistamisella on pitkä historia ja se on juurtunut identiteettiin ja paikallisiin käytäntöihin (Ambjörnsson ym. 2016). Takala ja hänen kollegansa (2019) kuitenkin nostavat esille, että suomalaiset metsänomistajat eivät edusta yhtä ryhmää vaan heistä löytyy hyvinkin vastuullisia ympäristötietoisia omistajia, mutta toisaalta myös heitä, jotka hyödyntävät metsää vain talouskäyttöön.

Metsäkonfliktien trendi on muuttunut viime vuosikymmenien aikana. Tämän on saanut aikaan uusliberalisaatio suomalaisessa metsäsektorissa ja ihmisten kasvanut ympäristötietoisuus (Sarkki & Rönkä 2012; Jakobsson ym. 2021). Uusliberalismi on saanut jalansijaa myös maankäytön suunnittelun puolelta 1980-luvun lopulta lähtien. Siinä painotetaan markkinalähtöistä ja -johtoista politiikkaa, pyritään valtion roolin supistamiseen ja palveluiden tuotantotapojen kehittämiseen vaihtoehtoisesti (Johnson 1987).

Metsäsektorin uusliberalisaatiolla tarkoitetaan sektorin yksityistämistä, sääntelyn vähentämistä ja uudelleen sääntelyä, kaupallistamista, ulkoistamista, siirtämällä valtion toimia ei-valtiollisille toimijoille (non-state actors) ja hallinnon skaalaamista alaspäin (Sarkki & Rönkä 2012). Ennen 1990-lukua valtion rooli metsäsektorilla oli huomattavasti suurempi eikä Suomessa juuri ollut näkyviä konflikteja metsiin liittyen (Sarkki & Rönkä 2012). Valtion roolin pienentyessä metsäyriyten ja sidosryhmien roolit ovat kasvaneet. Sarkki ja Rönkä (2012) esittävät myös, että konfliktit ovat kyteneet pinnan alla, ja Raition (2008) mukaan metsäaktivistit, paikalliset ja ympäristöjärjestöt yrittivät tuloksetta saada äänensä kuuluviin Metsähallituksessa, eri ministeriöissä ja eduskunnassa. Siksi heidän täytyi etsiä uusia kanavia vaikuttaakseen päätöksiin metsistä.

Krögerin ja Raition (2017) mukaan metsäsektorilla on dominanssi metsäpolitiikkaan liittyen. Sen sijaan, että metsänhoitomuotoja ja metsäperustaisia toimeentulon muotoja monipuolistettaisiin, nykyinen uusliberalistinen sääntelyn vähentäminen vain lisää puunkäyttöä metsäteollisuudelle. Lisääntynyttä puunkäyttöä on pidetty ratkaisuna kestävyiden haasteisiin. Suomalaista metsäpolitiikkaa onkin kuvailtu keskittyvän enemmän tuottavuuteen kuin siihen, että tosissaan etsittäisiin tasapainoa ekologiseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kestävyteen.

Kun valtion roolia on kavennettu ja siten paikallisten ja sidosryhmien rooli kasvanut, on nähtävissä, että osapuolten välille tulee kitkaa ja erimielisyyksiä. Suomalaisten metsien kohdalla tämä on mennyt konfliktien puolelle. Kenellä on lopulta oikeutus ympäristönsä hallintaan? Riipinen (2008) tarkastelee miten paikalliset asukkaat Inarin Nellimin kylässä pyrkivät oikeuttamaan maankäyttöä haluamallaan tavalla. Lisäksi Riipinen tarkastelee maankäytön oikeutuksen motiiveja, ja ketkä ovat näitä toimijoita taustalla. Hän päätelee, että lopulta maankäytön oikeutuksessa on kyse siitä, kenellä on eniten valtaa ja mitkä ovat näiden toimijoiden verkostot. Valtasuhteet ja vallan epätasainen jakautuminen näyttää olevan avainasemassa, kun halutaan ymmärtää miksi maankäyttöä oikeutetaan tietyin tavoin.

3.2 Suojeludiskurssi

Metsäkeskustelujen sisältö on muuttunut vuosikymmenten varrella. Jakobsson ja hänen tutkimusryhmänsä (2021) toteavat, että Ruotsissa metsäkeskustelut ovat aiemmin koskeneet lähinnä teknisiä asioita metsänhoidosta. Sittemmin keskustelujen sisällöt ovat muuttuneet enemmän poliittiseen ja kulttuuriseen suuntaan. Metsäkonfliktit ja kiistat ovat yhä enemmän

määrin julkisessa keskustelussa ja saavat näkyvyyttä muun muassa sosiaalisen median kanavilla. Nykyään yhä useampi ottaa kantaa metsäasioihin, ja toimijoiden taustat ovat laajempia kuin aiemmin.

Sarkki ja Rönkä (2012) ovat tutkineet suomalaisen metsäsektorin muutosta. Heidän mukaansa Metsähallituksen kautta valtion rooli on ollut jo pitkään vahva metsäasioissa. Metsähallitus on määritellyt päätöksentekoa metsäasioissa ja erityisesti Pohjois-Suomessa, jossa suurin osa metsistä on valtion omistuksessa ja -hoidossa. Sarkki ja Rönkä (2012) tuovat esille, että aivan viime vuosikymmeninä ympäristöjärjestöt ovat onnistuneet antamaan painetta muuttaakseen hallintotapaa, joka huomioi paremmin ympäristöjärjestöjen kannat. Ympäristöjärjestöt ovat pystyneet kiertämään valtiojohtoista hallintotapaa vaikuttamalla asioihin, jotka eivät ole valtion päätösvallan alla. Esimerkiksi ympäristöjärjestöt ovat antaneet painetta suoraan metsäyhtiöille ja heidän asiakkailleen (Sarkki & Rönkä 2012). Ympäristöjärjestöjen lisäksi muutosta ympäristöystävällisempään suuntaan on aiheuttanut ihmisten ympäristötietoisuuden kasvu (Jakobsson ym. 2021), ja asenteiden muutos (Fabra Crespo ym. 2014). Lisäksi monelle muutaman hehtaarin metsänomistajalle taloudellinen tuotto ei ole enää prioriteetti, vaan metsäpinta-alaa käytetään tärkeiden luontotyyppien ja maisemien suojeluun (Siiskonen 2013). Ihmisten kasvanut huoli ja tietoisuus ympäristöasioista on tuonut metsäalalle uusia osajia laajemmalta koulutustaustalta (Jakobsson ym. 2021). Laajempi koulutustausta on merkinnyt uusien asenteiden, arvojen, uskomusten ja tietojen tuomista metsäsektorille. Metsäsektori on siten muovannut käytäntöjään odotuksiin sopiviksi. Lisäksi monet sidosryhmät kokevat, että heillä on annettavaa metsäkeskusteluun ja myös keskustelu on lisääntynyt paikallistasolla.

Ambjörnsson ja hänen kollegansa (2016) kyseenalaistavat kuinka paljon ympäristötavoitteita voidaan tuotantodiskurssiin sisällyttää, kun sen primääritavoite on metsien talouskäyttö ja -kasvu. Suojeludiskurssin alle voidaan luokitella metsien suojelu ja niiden virkistyskäytön korostaminen (Ambjörnsson ym. 2016). Diskurssi painottaa metsien suojelua modernin metsätalouden tuhoilta ensinnäkin yleisesti ympäristönäkökulmasta, mutta toiseksi halutaan suojella erityisesti ympäristö- ja sosiaalisilta arvoiltaan tärkeitä metsiä hakkuilta. Metsien suojeluhalukkuuteen vaikuttavaa se, että metsien tiedetään kontribuoivan vedenlaatuun, tulvien hillitsemiseen, antavan virkistytymismahdollisuuksia, ehkäisevän eroosiota, suojelevan biodiversiteettiä ja toimivan tehokkaina hiilinieluinä (Eyvindson ym. 2018).

Jakobsson ja hänen kollegansa (2021) huomauttavat kuitenkin, että sidosryhmien ymmärrys ja tietotaso metsänhoidosta vaihtelee. Syyksi on esitetty ihmisten laajempaa taustaa metsäasioihin (Louv 2005 & Dorninger ym. 2017). Muun muassa Pykälä (2007) sekä Rassi ja kollegansa (2007) nostavat esille miten puutuotantoa lisäävillä toimenpiteillä ja heterogeenisellä metsäomistuksella on saatu aikaiseksi tilanne, jossa metsäsektori on merkittävin syy elinympäristöjen ja lajikirjon häviämiseksi Suomessa. Eri toimijat kuten saamelaiset, poronhoitajat ja ympäristöjärjestöt ovat haastaneet vallitsevaa tilannetta ja vaatineet metsänsuojelun lisäämistä. Nämä toimijat ovat hiljalleen saaneet lisää vaikutusvaltaa ajamalleen asialle. (Huttunen 2014, Valkeapää & Karppinen 2013).

Kröger ja Raitio (2017) ovat tutkimuksessaan hyvin kriittisiä kansallista metsäohjelmaa kohtaan (Kansallinen metsäohjelma 2015). Kriittisyys ohjelmaa kohtaan johtuu siitä, että esimerkiksi siinä pyritään saavuttamaan ”enemmän kaikkea”. Kuitenkin tavoitteet ovat hierarkisoitu eli toiset tavoitteet ovat tärkeämpiä kuin toiset. Kröger ja Raitio (2017) epäilevät, miten on mahdollista saavuttaa ekologiset ja sosiaaliset tavoitteet samalla, kun lisätään puutavaran määrää. Metsäpolitiikassa on nähtävissä kestävyiden lisääminen sosiaalisella, taloudellisella ja ekologisella tasolla. Kuitenkin Kröger ja Raitio (2017) nostavat esille, että voimaan tulleessa metsälaissa pyrittiin vastaamaan perinteisiin metsäalan haasteisiin eli suomalaisen metsäteollisuuden pitäminen kilpailukykyisenä ja tasaisen talouskasvun turvaaminen rakenteellisilla muutoksilla. Ekologinen kestävyys ja muut metsänkäyttö oli lisätty listan päähän. Näin ollen biodiversiteetti ja muut ympäristön haasteet olivat toisarvoisia. Esimerkiksi hyvän metsänhoidon neuvoston FSC:n standardeissa on linjattu, että 5 % metsäpinta-alasta tulisi jättää metsien talouskäytön ulkopuolelle. Luku on verrattain pieni siihen mitä tutkimuksissa on suositeltu osuuksista, joita tulisi jättää talouskäytön ulkopuolelle. Esimerkiksi Eyvindson ja hänen kollegansa (2018) suosituksessa vähintään 25 % metsäpinta-alasta pitäisi olla talouskäytön ulkopuolella, jotta metsien hyödyntäminen olisi kestäväällä tasolla.

Tutkimukset nostavat esille, ettei nykyinen metsänhoitotapa ota huomioon tasaisesti taloudellista, sosiaalista ja ekologista aspektia (Amjörnsson ym. 2016). Eggersin ja hänen kollegoidensa (2019) mukaan nykytilanteessa on selkeä ”trade off” eli vaihtokauppa, jossa toisen osapuolen vahvistuessa toinen osapuoli heikkenee. Vaihtokaupan toisena osapuolena on puutuotanto ja toisena biodiversiteetti, virkistäytyminen ja poronhoito (Eggers ym. 2019). Jos näitä jälkimmäisiä tasapainotettaisiin, metsänomistajat tulisivat kärsimään taloudellisesti.

Eggers ja kollegansa (2019) esittävät, että taloudellisten ja ympäristön intressien tasapainottaminen tulee olemaan vaikeaa, koska nykyiset käytännöt suosivat tuotannon ja talouden aspekteja. Metsätavoitteiden konfliktit, joissa toisena puolena on nykyiset käytännöt ja toisena puolena ekologinen, sosiaalinen ja poronhoito, ansaitsevat enemmän huomiota, kun suunnitellaan uusia metsästrategioita ja kun niitä sovelletaan käytäntöön. Kritiikin takaa kuitenkin näkyy usko taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen tasapainon löytämiseen. Metsienhoitotapojen monipuolistaminen olisi välttämätöntä, jotta on mahdollista saavuttaa kokonaisukestävyys (Eyvindson ym. 2018). Siirtyminen pois avohakkuista toisi etuja sekä metsänomistajille että yhteiskunnalle. Eyvindsonin ja kollegoidensa (2018) mukaan huolellinen suunnittelu vähentäisi hakkuiden negatiivisia vaikutuksia biodiversiteettiin ja ekosysteemipalveluihin.

3.3 Biotalousdiskurssi

Biotalousdesta on luotu vaihtoehtoa, jolla voidaan korvata fossiilisiin energialähteisiin pohjautuvia yhteiskuntia. Puiden biomassasta pystytään nykyään tekemään monia erilaisia tuotteita. Näitä ovat esimerkiksi bioenergia, raakamateriaalit tekstiiliteollisuudelle, nanokuidut, biokomposiitti, biohajoavat muovit, polymeereja, elintarvikelisiä aineita ja farmasian tuotteita (Näyhä 2019). Lisäämällä biopolttoaineiden ja puuperäisten tuotteiden osuutta, tarjoutuu mahdollisuus vähentää riippuvuutta fossiilisiin energialähteisiin ja mahdollisesti päästä niistä eroon.

Metsillä on lisäksi suuri tuotantopotentiaali, joka ei kuitenkaan vaaranna ruoantuotantoa (Eyvindson ym. 2018). Krögerin ja Raition (2017) mukaan biotalous on saanut jalansijan suomalaisessa metsäteollisuudessa, kun tietoisuus ilmaston- ja ympäristömuutoksesta on kasvanut, sekä kun paperiteollisuus on hiipunut 2000-luvulla ja siten paperitehtaita on suljettu toinen toisensa perään. Muutokset ovat saaneet metsätoimijoita miettimään uutta fokuksia miten suomalaista metsää voisi paremmin hyödyntää. Puuperäiset tuotteet ja biotalous näyttävät olevan ratkaisu hiipuneeseen paperintuotantoon. Kröger ja Raitio (2017) käsittelevät suomalaisen metsäpolitiikan tekoa biotalouden aikakaudella ja pohtii onko biotalous ratkaisu kestäväyyteen. Suomen hallituksetkin ovat tukeneet keskeisesti siirtymää kohti biotaloutta (Kröger 2016). Sipilän hallituksen (2015-2019) aloittama kehys puuperustaisesta biotaloudesta Suomen avaintekijänä vastaamaan ilmastonmuutokseen nojaa vahvasti biotalousdiskurssiin, jossa on nimellisesti kirjattu lupaus kestävämmästä suunnasta. Ilman tätä diskurssia olisi hankalampaa saada julkista hyväksyntää kapitalistiselle metsäpolitiikalle, varsinkin kun yleinen

mielipide kallistuu yhä enemmän luonnonsuojelun suuntaan. (Valkeapää & Karppinen 2013). Sipilän johtama hallitus linjasi tavoitteekseen lisätä puunkäytön moninaisuutta, lisätä satoa 15 miljoonalla kuutiometrillä vuodessa, kasvattaa lisäarvoa, kasvattaa metsäomaisuuden kokoa, tavoitella yrittäjähenkistä metsätaloutta ja intensiivistä metsänhoitoa (Ratkaisujen Suomi... 2015).

Biotalousdiskurssia on luotu ratkaisuksi ympäristön ongelmiin. Kröger ja Raitio (2017) argumentoivat, että biotalousdiskurssi hyödyntää diskurssia kasvun rajoista ja maalaa uhkakuvia tulevaisuudesta. Vastineeksi tarjotaan teknisiä ja taloudellisia ratkaisuja, jotka toimisivat ratkaisuina globaaleihin ongelmiin. Biotalous tuottavuus on yksi keskeisimmistä tavoitteista. Biotalous tavoitteena on tukea kestävä kehitystä, mutta silti talousnäkökulmat näyttävät painavan vaakakupissa enemmän (Pülzi ym. 2014). Kaikesta huolimatta Kröger ja Raitio (2017) näkevät vallitsevassa tilanteessa mahdollisuuksia kestävyiden kannalta. Kun biotalousdiskurssi on keskittynyt teknisiin ratkaisuihin ja taloudellisiin argumentteihin, metsäpolitiikan rakenteet ovat saattaneet muuttua niin, että metsiemme kestävyteen voidaan panostaa enemmän. Mahdollisuus todellisiin vaikutuksiin kestävyiden paranemisesta on nähtävillä.

Metsäyhtiöiden toiminta on nähty kestävä, koska puuta on pidetty uusiutuvana luonnonvarana (Näyhä 2019). Kuitenkin puun teollinen käyttö aiheuttaa muutoksia ja antaa merkittävää painetta ekosysteemeille. Lisäksi monet sidosryhmät ovat kritisoineet biotalous ja -energian vaatimaa laajamittaisia hakkuita, jotka vaikuttavat hiiliasapainoon ja biodiversiteettiin (Näyhä 2019). Metsäpolitiikan prioriteetit biotalouteen ja hakkuumäärien lisäämiseen sekä vähentyneet investoinnit biodiversiteettiin ovat saaneet paljon kritiikkiä suomalaisilta ekologeilta ja ekonomeilta siitä, ettei tiedettä ole otettu tarpeeksi huomioon päätöksenteossa, eikä panosteta tarpeeksi ilmaston ja biodiversiteetin uhkiin (Kröger & Raitio 2017). Tietty mielipiteet jätetään kylmästi huomiotta. Kröger ja Raitio (2017) arvioivat, että ”enemmän kaikkea” -lähestymistapa onkin muuttumassa lähinnä ainoastaan biotalous tuottavuuslähestymistavaksi, kun ympäristöasiat jäävät huomiotta.

Kröger ja Raitio (2017) ovat artikkelissaan epäileväinen, mitä suomalainen metsäsektori voi tehdä hillitäkseen ilmastonmuutosta, kun sen tavoitteena on ”enemmän kaikkea”. Lisäksi Säynäjäkangas ja Kellokumpu (2020) ovat Poliitikasta-lehden blogissa kriittisiä ”enemmän kaikkea”- tavoitteelle. He kritisoivat biotalousbrändäystä, eivätkä usko että hiilinieluja

voitaisiin lisätä nykyisellä hakkuutahdilla. Biotalous ongelmana nähdään, että biotalouden kasvu vaatisi myös hakkuumäärien lisäämistä. Jos hakkuut ylittävät maksimaalisen taloudellisesti kestäväen rajan, vähenevät metsien hiilinielut ja nieluista voi jopa muodostua päästöjen lähde (Lehtonen ym. 2016). Lisäksi Ollikainen (2014) on argumentoinut, ettei vielääkään metsätaloustoimien vaikutuksia ympäristöön ja ilmastomuutokseen arvioida riittävällä tasolla. Eyvindsonin ja hänen kollegansa (2018) tutkimuksessa annetaan synkkä arvio seurauksista hakkuista lisäämisellä, joita biotalous vaatii korvataksaan fossiiliperäiset energialähteet. Heidän mukaansa todennäköisesti biodiversiteetti ja ekosysteemipalvelut tulevat kärsimään sekä erityisesti lajit, jotka tarvitsevat kuollutta puuta elinympäristökseen.

Eggers ja kollegansa (2019) nostavat esille mahdollisuuden metsäkonfliktiin kasvavan biotalouden myötä. Bioenergian ja puun kasvavaa kysyntää on perusteltu mahdollisuudella hillitä ilmastomuutosta ja tätä kysyntää lisäävät myös väestön- ja talouskasvu. Puutuotannon rinnalle on noussut kiinnostusta monipuolistaa metsänhoitotapoja. Esimerkiksi puulajien monipuolistaminen, kiertoaikojen vaihtelu, metsän jatkuvapeitteinen kasvatus ja metsän lannoituksen lisääminen ovat nousseet esille (Eggers ym. 2019). Mitä enemmän metsien käytölle tulee painetta eri suunnista, sitä herkemmin myös kiistat metsien käytöstä saattavat äityä konflikteiksi. Biotalous perustelu potentiaalilla korvata fossiilisia energialähteitä on mahdollinen osaratkaisu ilmastohaasteisiin. Näyhä (2019) tuo esille, että biotaloutta lähestytään monista eri näkökulmista ja taustoista, jolloin biotaloudesta johtuvat uhkat ja mahdollisuudet nähdään myös eri tavoin. Näyhän (2019) mielestä tarvitaan julkinen ja avoin keskustelu biotalouden sidostoimijoiden, kuten poliitikoiden, järjestöjen, tutkijoiden ja asiakkaiden kesken. Täten voidaan tarkastella miten biotaloudesta saadaan mahdollisimman kestävää.

4 Aineisto ja menetelmät

Tämän tutkimuksen aineistona on suomalaisten Euroopan parlamentin jäsenten metsäkirjoitukset. Tutkimuksen menetelminä ovat toimijaverkkoteoria ja diskurssianalyysin argumentaatiopositiolla. Toimijaverkkoteorian avulla selvitetään europarlamentaarikkojen metsäkirjoitusten taustalla olevia toimijoita. Diskurssianalyysin argumentaatiopositiolla pyritään selvittämään suomalaisten europarlamentaarikkojen tuottamia ja vahvistamia diskursseja metsiin liittyen ja miten europarlamentaarikot niitä argumentoivat.

4.1 Suomalaisten Euroopan parlamentin jäsenten metsäkirjoitukset

Aineistoni koostuu viiden suomalaisen europarlamentaarikon kirjoituksista Facebookissa, Twitterissä ja heidän kotisivuillaan, jotka käsittelevät metsiä ja niiden käyttöä. Aineistoon valitut europarlamentaarikot ovat Eero Heinäluoma (Euroopan parlamentin sosialistien ja demokraattien ryhmä, S&D), Nils Torvalds (Renew Europe Group, Renew), Petri Sarvamaa (Euroopan kansanpuolueen ryhmä, kristillisdemokraatit, EPP), Silvia Modig (Euroopan parlamentin vasemmistoryhmä, GUE/NGL) ja Ville Niinistö (Vihreät/ Euroopan vapaa allianssi-ryhmä). Aineistoon valitut viisi europarlamentaarikkoa ovat aktiivisia metsäasioissa. Kaikkia 14 suomalaista europarlamentaarikkoa ei otettu osaksi aineistoa, koska kaikki suomalaiset europarlamentaarikot eivät ole aktiivisia metsäkeskustelussa. Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan on tärkeää valita aineistoon henkilöitä, joilla on tietoa ja kokemusta asiasta. Siksi ei ole mielekasta valita europarlamentaarikkoja, jotka eivät ole aktiivisia metsäkeskustelussa. Tätä harkinnanvaraista aineistonkeruumenetelmää on kutsuttu myös eliittiotannaksi (Tuomi & Sarajärvi 2018). Eliittiotannassa keskitytään niihin, joilla oletetaan olevan eniten tietoa aiheesta.

Taulukko 1. Aineistoon valittujen europarlamentaarikkojen metsäkirjoitusten määrä 1.1.-17.7.2021. Huom. Niinistön tviitit vain 29.5.-17.7.2021*

	Heinäluoma	Niinistö	Modig	Sarvamaa	Torvalds
Facebook	10	13	5	27	4
Twitter	7	46*	6	19	6
Kotisivut/blogi	13	4	3	12	3
yhteensä	25	59	14	53	12

Lisäksi valittujen europarlamentaarikkojen määrää pidetään rajattuna, koska kyseessä on opinnäytetyö ja jotta tutkielma valmistuisi suunnitelluissa aikamääreissä. Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan kvalitatiivisessa pro gradu -työssä aineistoa voidaan pitää kohtuullisena

pienenä, koska tavoitteena on lähtökohtaisesti osoittaa oppineisuutta omassa aineessa, eikä tehdä tieteellisesti merkittävää tutkimusta. Aineistoon valitut europarlamentaarikot edustavat eri Euroopan parlamentin poliittisia ryhmiä.

Metsäkirjoituksiin lasketaan kaikki ne kirjoitukset, jotka liittyvät suomalaisiin metsiin, erilaisiin metsiin liittyviin strategioihin ja raportteihin sekä muihin väljästi metsiin liittyviin aiheisiin, esimerkiksi puurakentamiseen ja puutuotteisiin fossiilisten korvaajana. Kirjoituksissa, jossa käsitellään useita eri EU-aloitteita, aineistoon valitaan kirjoituksista ne kohdat, joissa käsitellään metsiä. Uudelleentwiitattuja tviittejä ei lasketa mukaan aineistoon, sillä ne eivät ole lähtökohtaisesti europarlamentaarikon itse kirjoittamia eikä omia kirjoituksia. Julkaisuista, joissa linkitetty edustajan kirjoitus jollain toisella alustalla esimerkiksi kolumni, otetaan huomioon vain sosiaalisen median julkaisun tai blogi-kirjoituksen teksti. Tämä tehdään siksi, jotta aineisto pysyy tarkasti rajattuna.

Taulukossa 1. esitetään aineistoon valittujen europarlamentaarikkojen metsäkirjoitusten lukumäärä yhteensä sekä Facebookin, Twitterin ja kotisivujen välillä. Osa kirjoituksista on julkaistu kahdessa tai kolmessa kanavassa, jolloin kirjoitus on kirjoitus sekä Facebook-, Twitter- ja kotisivujen kirjoitukseksi. Yhteensä-rivillä on kuinka monta julkaisua europarlamentaarikko on julkaissut yhteensä niputtaen kirjoitukset yhdeksi julkaisuksi, vaikka kirjoitus oltaisiin julkaistu usealla kanavalla. Eniten kirjoituksia on Ville Niinistöllä (59), jonka jälkeen Petri Sarvamaalla (53). Huomioitavaa kuitenkin on, että Ville Niinistö osoittautui aktiiviseksi Twitterin käyttäjäksi. Aineistoa saatiin häneltä kerättyä vain ajanjaksolta 29.5.-17.7. Aiemmat tviitit eivät näkyneet enää hänen profiilissaan, koska Twitter näyttää 800 uusinta tviittiä. Aineisto kerättiin elokuussa 2021. Toisin sanoen Niinistön metsiin liittyviä tviittejä ei saatu kerättyä 1.1.-28.5. Hänet pidettiin kuitenkin aineistossa, koska hän julkaisi ahkerasti tekstejä EU:n metsästrategiasta ja suomalaisten metsien tilasta. Heinäluomalla kirjoituksia oli yhteensä 25, Modigilla 14 ja Torvaldsilla 12. Tviittejä oli selkeästi eniten Ville Niinistöllä (46), joita olisi ollut vielä enemmän, jos Twitterissä näkyisi enemmän kuin 800 uusinta tviittiä. Petri Sarvamaalla oli eniten Facebook-julkaisuja metsistä (27) ja Heinäluoma oli ahkerin julkaisija kotisivuillaan (13 kirjoitusta). Tviitit mahdollistavat vain 280 merkin tekstit toisin kuin Facebook-kirjoituksissa tai blogi-teksteissä on mahdollisuus kirjoittaa aiheista laajemmin ja monipuolisemmin.

Europarlamentaarikkojen julkaistuihin Facebook-, Twitter- tai blogikirjoituksiin ei olla kysytty jäsenten lupia. Sosiaalisesta mediasta julkisesti saatavilla olevalle aineistolle ei ole ollut tapana pyytää lupaa (Wilkinson & Thelwall 2011). Kosonen ja hänen kollegansa (2018) ovat kuitenkin nostaneet esille olisiko sosiaalisen median julkaisujen tuottajia syytä tiedottaa tutkimuksen aineiston koostuvan heidän, tässä tapauksessa suomalaisten europarlamentaarikkojen, tuottamasta materiaalista. Eettisestä näkökulmasta on tärkeää, ettei tutkimuksesta aiheudu haittaa etenkin haavoittuville ihmisryhmille tai herkistä tutkimusaiheista (Kosonen ym. 2018). Tässä tutkielmassa ei ole välttämätöntä tiedottaa valittuja europarlamentaarikkoja, koska he ovat julkisuuden hahmoja ja heidän kirjoituksiensa yleinen tavoite lienee tavoittaa suurta yleisöä. Aion kuitenkin tiedottaa heitä heidän tuottaman aineistonsa käytöstä lähettämällä heille tämän tutkielman, kun se on valmistanut.

Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan aineisto saavuttaa jossain vaiheessa saturaatio- eli kyllästymispisteen, eli kun aineistoon ei tule enää uutta tietoa ja aineisto alkaa toistamaan itseään. Saturaatiopistettä ei kuitenkaan ole mielekästä käyttää perusteluna aineiston rajaamiselle. Tässä pro-gradu -tutkielmassa ajallinen rajausta tehdään vuoden 2021 alusta heinäkuun 17. 2021 asti, päivä uuden EU:n metsästrategian 2030 julkaisusta. Ajallinen rajausta vuodelle 2021 on myös käytännöllinen, koska aktiivisin metsäkeskustelu käytiin keväällä ja kesän alussa 2021 juuri ennen metsästrategian julkaisua. Kirjoitukset kerätään Word-tiedostoon ja otsikoidaan ja numeroidaan (esim. 54. Eero Heinäluoma, S&D, Facebook-päivitys, 2.6.2021). Kirjoituksia käsitellään Excel-työkirjassa, jossa käytetään samaa numerointia. Excel-työkirjaan kerätään toimijat, joihin europarlamentaarikot ovat viitanneet teksteissään. Tämän avulla hahmotetaan toimijaverkkoa kirjoituksista. Suoritin korkeakouluharjoittelun Eero Heinäluoman toimistossa elokuusta 2020 toukokuuhun 2021. Harjoittelun aikana luonnostelin osaa hänen kirjoituksiaan metsäpolitiikkaan liittyen.

Aineiston rajausta tiukkana koko tutkielman ajan, koska kirjoittamisen aikataulu oli tiukka. Toimijaverkkoa saisi syvemmäksi ja monipuolisemman, jos tutkielmaan sisällytettäisiin haastatteluja aineistoon valittujen europarlamentaarikkojen ja joidenkin lobbareiden kanssa. Lisäksi toimijaverkkoa olisi saanut syvennettyä ja monipuolistettua jos europarlamentaarikot viittasivat useammin mihin heidän tietonsa perustuu, vaikka tieteeseen vedottiinkin usein heidän kirjoituksissaan.

4.2 Toimijaverkkoteoria menetelmänä

Menetelminä käytetään toimijaverkkoteoriaa (Actor Network Theory) ja diskurssianalyysia argumentaatioposition kautta (Jokinen ym. 2016). Toimijaverkkoteoria toimii tutkielman teoriataustana, mutta sitä käytetään myös menetelmänä (Bosco 2006). Tässä tutkielmassa toimijaverkkoteoriaa käytetään sekä teoriana että menetelmänä. Menetelmänä toimijaverkkoteoriaa hyödynnetään löytämään suomalaisten europarlamentaarikkojen kirjoituksista toimijaverkkoa niiden taustalla. Eli minkälaiset toimijat vaikuttavat heidän kirjoituksiinsa metsäasioista. Käytännössä tätä toimijaverkon rakentamista pyritään selvittämään kirjoituksista, kun niissä viitataan joihinkin lähteisiin metsäargumentoinnin perustana. Viittaaminen ei ole välttämätöntä sosiaalisen median kirjoituksissa tai blogiteksteissä. Kuitenkin osa poliitikoista ilmoittaa kirjoitustensa yhteydessä käyttämänsä lähteet. Näitä lähteitä ja viitteitä pyritään hyödyntämään toimijaverkon rakentamisessa.

Ne kirjoitukset, joissa argumentit sidotaan johonkin lähteeseen, merkitään Excel-taulukkoon. Näistä kirjoituksista merkitään mihin toimijaan viitataan ja missä yhteydessä. Kirjoituksia, joissa ei mainita lähteitä tai viitata mihinkään toimijaan, ei oteta mukaan toimijaverkon selvittämiseen. Toimijataulukosta pyritään muodostaa havainnollistava kuva vallitsevasta toimijaverkosta.

4.3 Diskurssianalyysi ja argumentaatiopositio

Toimijaverkon hahmottamisen lisäksi ainestoä käydään läpi diskurssianalyysin argumentaatioposition kautta. Diskurssianalyysiä voidaan pitää laajana ja väljänä analyysitapa ja siksi sitä voidaan käyttää monella eri tieteenalalla (Eskola & Suoranta 1998). Diskurssien ja diskurssianalyysien tarkoitus on muuttunut ajan mittaan. Alun perin diskurssit ovat olleet vahvasti lingvistisiä kielitieteen asioita (Pälli & Lillqvist 2020), mutta viime vuosikymmeninä se on kattanut jo laajasti ja väljästi eri asioita ja on käytössä monella eri tieteenalalla (Eskola & Suoranta 1998). Pällin ja Lillqvistin (2020) mukaan diskurssianalyysi pohjautuu Harrisin (1952) artikkeliin, jossa diskurssianalyysi tarkoittaisi metodia puheen tai kirjoitusten kielellisten rakenneyhdistelmien tarkasteluun. Nykyään diskurssi mielletään tulkinnallisena ja abstraktina käsitteenä (Pälli & Lillqvist 2020).

Diskurssianalyysissa pyritään analysoimaan sosiaalisen todellisuuden rakentamista. Eli miten merkityksiä tuotetaan tekstistä (Luostarinen & Väliverronen 1991). Kielenkäytön analysointi

voidaan karkeasti jakaa kahteen. Realistinen näkökulma näkee kielen työkaluna, jolla voidaan tarkastella tosiasioita. Kuitenkin tässä tutkielmassa kielikäsitteeksi otetaan käsitys, jossa kieli on osa todellisuutta. Tämä tarkoittaa, ettei kieli ole irrallinen osa todellisuudesta, jolla voitaisiin tavoitella totuuden kuvausta. Tässä tutkimuksessa ei siis yritetä tavoitella totuuden kuvausta, vaan kieli eli europarlamentaarikkojen kirjoitukset ovat sidottu osaksi todellisuutta. Jokinen ja hänen kollegansa (2016) ovat määritellyt diskurssin ”*verrattain eheiksi säännönmukaisten merkityssuhteiden systeemeiksi, jotka rakentuvat sosiaalisissa käytännöissä ja samalla rakentavat sosiaalista todellisuutta*”.

Kieli on osa käsittämäämme todellisuuden rakentamista. Tätä kutsutaan sosiaalseksi konstruktionismiksi (Berger & Luckmann 1994). Ihmisten puheet ja kirjoitukset eivät ole irrallisia asioita, vaan ne on sidottu aina kontekstiin (Eskola & Suoranta 1998). Jokisen ja hänen kollegoidensa (1993) mukaan diskurssianalyysi on yksityiskohtaista analysointia kielen käytöstä, jossa fokus on miten erilaiset sosiaaliset käytännöt tuottavat sosiaalista todellisuutta. Pälli ja Lillqvist (2020) tarkentavat diskurssianalyysissa olleen kielellisen käänteeseen yhteiskuntatieteissä 1970- ja 1980-luvuilla. Kielellisellä käänteellä tarkoitetaan käsityksen muuttumista siitä että kieli heijastaa todellisuutta, siihen että kieli rakentaa todellisuutta. Tämä on myös keskeinen ajatus tässä tutkielmassa. Tässä tutkimuksessa pyritään löytämään niitä heijastuksen lähteitä, eli tulkitsemaan europarlamentaarikkojen kirjoituksista tuotettuja ja vahvistettuja diskursseja eli sosiaalisia todellisuuksia metsistä, niiden tilasta ja metsäpolitiikasta.

Diskurssianalyysissa mielenkiinto kohdistuu itse asiassisällön sijaan asiasta käytävään diskurssiin. Kiinnostus kohdistuu tekstin organistointiin, käyttötarkoitukseen ja funktioihin (Potter & Wetherell 1987). Diskurssianalyysin mukaan tekstit eivät kuvaa kohdetta, vaan tuottavat tietynlaisen version asiasta. Europarlamentaarikkojen kirjoituksissa tämä on sama. Tutkimuksessa analysoidaan heidän tuottamaa versiota metsien tilasta ja tarvittavista toimenpiteistä niihin liittyen. Kun aineistoa käydään läpi diskurssianalyysin avulla, tutkimusaineistosta itsestään muodostetaan teoreettinen peruskäsitteistö, eikä käytetä valmiita jäsennyksiä (Jokinen & Juhila 1991). Toisin sanoen pyritään tuomaan esille asioita aineistosta, jotka eivät tule automaattisesti esille. Kun aineistosta on saatu hahmoteltua käsitteitä ja kategorioita, otetaan aikaisemmat teoriat ja tutkimukset esille. Oma käsitteistöä voi tällöin sitoa aiempaan tutkimukseen. On kuitenkin oleellista, että ensin aineistosta tehdään omat tulkinnat, eikä käytetä valmiita jäsennyksiä. Tässä tutkimuksessa pohjalla on aiempaan

kirjallisuuteen perustuvat jäsenyykset, jotka antavat pohjaa disurssiluokille. Tästä huolimatta analyysissa myös tehdään omat tulkinnat ja etsitään aiemmasta kirjallisuudesta poikkeavia diskursseja. Jokinen ja hänen kollegansa (2016) käyttävät myös käsitettä ei-heijastuvuus, jolla tarkoitetaan, ettei kieltä tai kielenkäyttöä oleteta kuvaavan yksiselitteisesti ulkoista todellisuutta, joten diskurssianalyysissa ei keskitytä mitä on kielenkäytön ulkopuolella. On oleellisempaa käsitellä todellisuuden tuottamista kielen avulla kuin kuvata maailmaa valmiiksi annetuilla kategorioilla.

Diskurssianalyysissa korostetaan kielen ja sanojen merkitystä ja konstruointia (Jokinen ym. 2016). Käyttämämme sanat ovat ladattuja piilevillä oletuksilla mitä sana merkitsee. Kielen konstruktoimaa sosiaalista todellisuutta saadaan tehtyä näkyväksi ja analysoitua diskurssianalyysin avulla. Jokinen ja hänen kollegansa (2016) jatkavat merkityssysteemien syntymisestä, että ne rakentuvat sosiaalisissa käytännöissä eikä yksittäisten ihmisten toimesta. Sosiaalisissa käytännöissä tuottavat, uusintavat ja muuntavat diskursseja ja repertuaareja. Repertuaarit ovat kuin diskursseja, mutta ne soveltuvat diskursseja mielekkäämmin arkisen kielenkäytön vaihtelevuuteen (Jokinen ym. 2016). Toisin kuin monessa muussa menetelmässä, kontekstisuus on tärkeä palanen diskurssianalyysia, jossa ei yritetä irrottaa tutkimusta häiriötekijöistä, vaan ne ovat osana tutkimusta.

Diskurssianalyysin ollessa väljä ja laaja analyysitapa, on tarkennettava millä diskurssianalyysin tavalla aineistoa lähdetään tarkastelemaan. Tämän tutkielman toiseksi menetelmäksi toimijaverkkoteorian lisäksi on valittu diskurssianalyysin argumentaatiopositio. Sen avulla on mielekästä tutkia suomalaisten europarlamentaarikkojen kirjoituksia metsäasioista. Billigin (1987) määrittelemän argumentaatioposition avulla on mahdollista analysoida europarlamentaarikkojen ottamia positioita metsäkeskustelussa. Jokisen ja hänen kollegoidensa (2016) mukaisesti argumentit, mielipiteet ja asenteet tulkitaan tilannesidonnaiseksi asemoitumiksesi julkiseen keskusteluun, jossa europarlamentaarikkojen positiot metsistä ovat suhteessa toisiinsa. Retorisiksi keinoiksi nimetään ne kielenkäytön keinot, joilla europarlamentaarikko pyrkii vakuuttamaan lukijan argumentaatiopositionsa puolelle. Näitä voivat olla esimerkiksi keinot oman position vahvistamiseksi tai kilpailevan position heikentämiseksi. Pälli ja Lillqvist (2020) nostavat myös argumentoinnin keinoihin vastatodistelun, dispositionaalisen ja vastapositionaalisen puheen, kvantifikaatioretoriikan ja skriptit. Näillä keinoilla pyritään vakuuttamaan kuulija tai lukija. Argumentoija voi asettaa itsensä yleisön puolelle tai vastaan, voi vedota tunteisiin ja järkeen, käyttää tukenaan

absoluuttisia tai suhteellisia lukumääriä sekä luoda uskottavan kuuloisia päättelyketjuja. Retorisilla keinoilla pyritään siis vahvistamaan omaa positiota ja heikentämään kilpailevaa positiota. Aineistosta nousevien diskurssien rinnalla tuodaan esille miten aineistoon valitut europarlamentaarikot pyrkivät vakuuttamaan lukijansa asettumaan edustamansa position taakse.

Diskurssianalyysin tekeminen ja sosiaalinen tulkinta vaatii diskurssianalyttista mielikuvitusta (Pälli ja Lillqvist 2020). Heidän kirjoitus nostaa esille, että jokaisella meillä on valtava määrä kokemuksia kielen rakenteiden ja kielenkäytön tulkinnoista ja toistuvuuksista. Kokemukset perustuvat omiin tekoihin ja asioihin joita olemme kuulleet liittyen miten eri tavoin kieltä voidaan käyttää eri tilanteissa. Pälli ja Lillqvist (2020) jatkavat, että diskurssianalyttikko on aina osa sitä, mitä tutkii eli asiat kuuluvat hänen kokemuspiiriinsä. Lisäksi diskurssianalyttikolta vaaditaan mielikuvitusta tajuta ja oivaltaa yhteydet sosiaalisen toiminnan ja kielenkäytön välillä. Jokisen ja hänen kollegoidensa (2016) mukaan tutkijan on oltava sanavalintojensa kanssa tarkkana, sillä tutkimuksissa uudistetaan käsitteistöä, kategorioita ja dikotomioita. On tärkeää käyttää vakiintuneita käsitteitä ja merkityssysteemejä, että ovat ymmärrettäviä.

5 Tulokset ja niiden tarkastelu

Seuraavissa alakappaleissa esitellään analyysissä saadut tutkimustulokset. Tuloksista käytävä keskustelu käydään tuloksien esittämisen ohessa, jotta vältetään turhalta toistolta tulos- sekä pohdinta-osioissa. Ennen tuloksien esittelemistä käydään taustaa itse EU:n metsästrategiasta ja sen muuttumista edellisiin strategioihin sekä metsäpolitiikan aiheuttamasta kitkasta ympäristö- sekä maa- ja metsätalousministeriön välillä.

5.1 Uusi EU:n metsästrategia 2030

EU:n metsästrategia on eräänlainen sateenvarjodokumentti, jolla annetaan suuntaa Euroopan unionin metsäpolitiikasta. Euroopan unionilla ei ole varsinaista toimivaltaa metsäasioissa, koska sen perussopimukset eivät mainitse metsäpolitiikkaa (Euroopan unioni ja metsät 2021). Päätöksenteko metsistä kuuluu EU:n jäsenvaltioille. Kuitenkin Euroopan unioni vaikuttaa metsiin sen energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikkansa kautta. Ensimmäinen metsästrategia (Neuvoston päätöslauselma...1998) julkaistiin 1998, kun metsävaltaiset Suomi, Ruotsi ja Itävalta olivat liittyneet unioniin 1995. Seuraava metsästrategia julkaistiin 2013.

EU:n metsästrategia on strategia (New EU Forest Strategy 2030, 2021), jolla annetaan suuntaviivat miten Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden tulisi käsitellä metsiään. Strategiassa mainitaan toissijaisuusperiaate eli subsidiariteettiperiaate, jolloin jäsenmaat päättävät asioista, jos ne voidaan tehdä tehokkaammin jäsenvaltiossa kuin EU-tasolla. EU:n metsästrategia pohjautuu EU:n biodiversiteettistrategiaan, jolloin molemmissa on samoja tavoitteita. Metsästrategiassa esitettyjä toimien on tarkoitus palvella biodiversiteettistrategian tavoitetta EU:n kasvihuonepäästöjen vähentämisestä 55 % vuoteen 2030 mennessä ja olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Biotalous saa tukea strategiasta, kunhan pyritään tekemään kaskadiperiaatteen mukaisesti pitkäkestoisia tuotteita ja pohtimaan puuperäisen biotalouden rinnalle myös virkistyskäyttöä ja ekomatkailua.

Metsästrategian (New EU Forest Strategy 2030, 2021) mukaan Euroopan metsiin kohdistuu paljon stressiä ihmisen toimesta. Metsien suojelutasoa tulisi parantaa ja metsiä ennallistaa. Metsästrategiassa nostetaan myös esille kestävästi tuotetut ja pitkäikäiset puutuotteet ja niiden merkitys hiilidioksidipäästöjen sitomisessa, kunhan hiilidioksidi pysyy sitoutuneena puutuotteessa. Lisäksi metsästrategiassa nousee esille tarve ja sitoumus suojella EU:n viimeisiä iki- ja aarniometsiä. Myös kokonaiskestävyydestä halutaan nostaa ekologisen kestävyys tärkeyttä. Strategiassa esitetään näiden lisäksi maksujärjestelytoimia, jolla metsänomistaja ja -

hoitaja voisi saada korvausta, jos ekosysteemipalveluista pidetään parempaa huolta ja osaa metsistä pidettäisiin koskemattomina.

Uusi EU:n metsästrategia 2030 (New EU Forest Strategy 2030, 2021) eroaa jonkin verran edellisestä metsästrategiasta (Uusi EU:n metsästrategia: metsien ja metsäalan puolesta, 2013). Aiemman strategian tarkoitus oli korostaa metsäalan merkitystä maaseudun kehittämisessä, ilmastonmuutoksen torjunnassa, luonnon monimuotoisuudessa ja resursseissa energiantuotantoon ja teollisuuteen. Aiemmassa strategiassa käsiteltiin kestävä metsänhoitoa ja metsätietojen yhteenmukaistamista jäsenvaltioiden kesken. Strategiat eroavat esimerkiksi siinä, että aiemmassa strategiassa (Uusi EU:n metsästrategia: metsien ja metsäalan puolesta, 2013) puita käsitellään luonnollisena, uusiutuvana, uudelleen käytettävänä ja kierrätettävänä raaka-aineena. Metsät tarjoavat lisäksi työpaikkoja. Muuttuvaan ilmastoon reagoidaan metsien vastustus- ja sopeutumiskyvyn kannalta, esimerkiksi miten hyvin ne kestävät metsäpaloja. Strategiassa painotetaan myös ympäristöasioita, mutta hieman kevyemmin kuin 2021 julkaistussa uudessa metsästrategiassa. Aiemman strategian mukaan metsien suojelua ja ekosysteemipalveluita on tehostettava. Metsissä on valtava biodiversiteetti, mutta metsät myös tarjoavat palveluja ja raaka-aineita. Ympäristöasiat ovat mainittu molemmissa strategioissa, mutta aiemmassa ympäristöasioihin on vahvasti liittyneenä metsän hyödyntäminen.

5.2 Strategialuonnoksen vuotaminen ja kitka ministeriöiden välillä

Alkuvuoden 2021 aikana Euroopan komissio valmisti uuden metsästrategian, joka julkaistiin heinäkuussa 2021 (New EU Forest Strategy for 2030). Strategialuonnos vuodettiin ennen virallista julkaisua. Luonnoksen metsien ja biodiversiteetin suojelua ja avohakkuiden rajaamista kommentoivat tiukkaan sävyyn muun muassa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä ja Metsäteollisuus ry:n metsäjohtaja Karoliina Niemi (EU-komissio aikoo kaapata vallan metsistä...2021). Uumoiltu metsästrategian päivitys mahdolliseen ympäristöä vahvasti suojelevampaan suuntaan sai metsäsektorin lobbaajat takajaloilleen (Komissio hamuaa metsiä... 2021). Etujärjestöt muistuttivat, etteivät metsäasiat kuulu EU:n perussopimuksien mukaan sen päätöksenteon piiriin (Suomen metsien käytöstä ja hoidosta ei tule päättää Brysselissä... 2021). Lisäksi hallituksen ministerit vihreiden ympäristöministeri Krista Mikkonen ja keskustan maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä olivat vastakkain alkukesästä 2021, jolloin Helsingin Sanomat uutisoi ministerien kritiikistä toistensa toiminnasta EU:n metsästrategiaan liittyen (Hallituksen sisällä kytee riita EU:n metsästrategiasta... 2021).

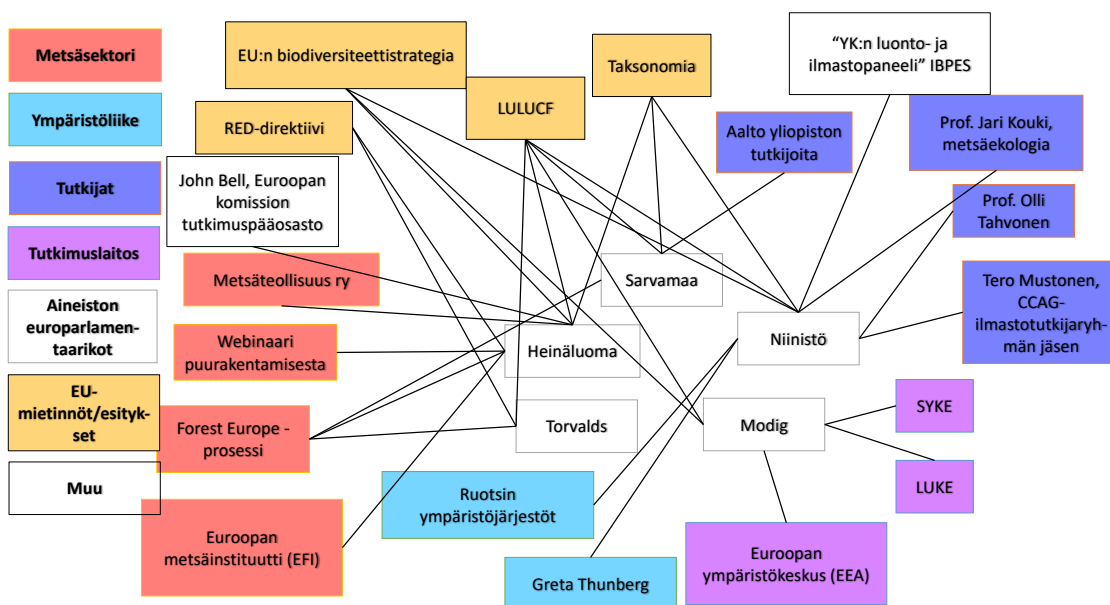
Ympäristöjärjestöt ovat taas olleet huolissaan suomalaisten metsien tilasta. Esimerkiksi Greenpeacen mukaan Suomen metsien luontotyytit ja lajit ovat vakavasti uhanalaistuneet ja nykyinen avohakkuisiin perustuva metsätalous olisi välttämättömästi lopetettava biodiversiteetin suojelemiseksi (Mitä EU esittää metsiin liittyen? 2021). Sekä Pykälän (2007) että Rassin ja hänen tutkimusryhmänsä (2007) mukaan metsäsektori on merkittävin syy lajikirjon ja elinympäristöjen nykyiseen heikentyneeseen tilaan. Heinäkuussa julkaistussa varsinaisessa EU:n metsästrategiassa (New European Forest Strategy 2030, 2021) sisältöjä oltiin muutettu. Näihin muutoksiin saattoivat johtaa eri etujärjestöjen ja jäsenmaiden vetoomukset sekä osan suomalaisten europarlamentaarikkojen julkaisemassa avoimessa kirjeessä (Valmiissa metsästrategiassa näkyy Suomen vaikutus...2021). EU:n metsästrategia ei myöskään saanut tyrmäystä ympäristöjärjestöiltä, vaikka strategiaa kuvailtiin varovaiseksi ja ujoksi (Valmiissa metsästrategiassa näkyy Suomen vaikutus...2021)

Metsälinjan epäyhteneväisyydestä Suomessa kertoo myös se, että ympäristö- sekä maa- ja metsätalousministeriö eivät ole olleet historiallisestikaan samoilla linjoilla, miten metsäasiat tulisi hoitaa (Kröger & Raitio 2017). Esimerkiksi 2010-luvulla uutta metsälakiehdotusta lähti luonnostelemaan maa- ja metsätalousministeriö. Työryhmä esitti esimerkiksi metsänhoidon sääntelyn vähentämistä ja että metsänomistajat saisivat päättää harvennuksien aikatauluista vapaammin. Työryhmä ei ollut yhtenäinen luonnoksestaan, sillä ympäristöministeriöstä, WWF Suomesta ja Suomen luonnonsuojeluliitosta (SLL) koostunut ympäristökoalitio vetäytyi ehdotuksesta. Ympäristöministeriö ehdotti, että ehdotukselle tehtäisiin ympäristövaikutustenarviointi. Maa- ja metsätalousministeriö kuvaili metsäalan kehittämiskeskus Tapion, metsätutkimuslaitos Metlan (nykyisin Luke) ja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) tekemää arviointia pettymykseksi (Kröger & Raitio 2017). Ministeriö väitti, että arviointi on virheellinen ja perustuu mielipiteille (Valkonen 2013). Ympäristöarviointi ei vaikuttanut juurikaan lakiehdotuksen sisältöön, vaan uusi laki tuli voimaan 2014 (Kröger & Raitio 2017). Suomen mallissa teollisuus, hallinto, työvoima sekä metsätuottajat ja -omistajat ovat voimakkaimpia toimijoita, kun taas ympäristönsuojelua ei olla juurikaan saatu integroitua mukaan (Kröger & Raitio 2017).

5.3 Toimijaverkko suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksissa

Tämän tutkielman toimijaverkon selvittäminen oli hankalampaa kuin osasin odottaa graduprosessin alkuvaiheessa. Tässä kappaleessa esitetään toimijaverkkoa, jota tutkittiin aineistoon valittujen europarlamentaarikkojen kirjoituksista Facebookissa, Twitterissä ja

heidän kotisivuiltaan. Tietoa, kantoja ja väitteitä oli runsaasti teksteissä, mutta haasteeksi toimijaverkon selvittämiseksi nousi se, että harvassa kirjoituksessa viitattiin mihin heidän tietonsa ja kantansa perustuivat. Muutamia tieteentekijöitä ja tutkimuslaitoksia oltiin ilmoitettu, mitkä myös päätyivät toimijaverkkoon. Uutisia oltiin toki linkattu kirjoituksiin. Tässä tutkielmassa ei kuitenkaan laajennettu aineistoa, että selvitetäisiin uutisten tarjoamien tietojen lähteitä. Poliitikkojen kirjoituksissa ei ole samanlaista viittaamiskäytäntöä kuin tieteellisissä teksteissä. Monet europarlamentaarikot mainitsivat kuitenkin kantansa perustuvan tieteeseen, esimerkiksi miten suomalainen metsänhoitotapa on maailmanluokkaa. Kuitenkaan teksteissä ei sen syvemmin selvennetty esimerkiksi mihin artikkeliin tiedot perustuvat.

Kuva 1. Toimijaverkko aineiston europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksissa.

Kuvassa 1. on hahmoteltu toimijaverkko metsäkirjoituksista, joita aineistoon valitut europarlamentaarikot ovat tuottaneet. Latourin (2005) mukaan toimijaverkon toimijat eli aktantit saadaan toimimaan muiden aktanttien toimesta ja nämä aktantit saavat taas seuraavat aktantit toimimaan. Eli kuvan 1. toimijoita saadaan toimimaan muiden toimijoiden toimesta ja kuvan toimijoiden toimiessa ne aktivoivat lisää toimijoita. Aineiston kirjoitusten voidaan ajatella refleктоivan ja antamaan silmäyksen toimijaverkosta suomalaisen ja eurooppalaisen metsäkeskustelun ympärillä. Myös europarlamentaarikot ovat tutkimuksen aktantteja, mutta tässä tutkimusaineistossa ei selvinnyt miten europarlamentaarikot vaikuttavat toisiinsa tai vastavuoroisesti muihin kuvan 1. toimijoihin. Lisäksi kuvassa 1. ei selviä kaikkia toimijoita, vaan iso osa toimijoista jää piiloon, koska heitä ei olla mainittu aineiston kirjoituksissa. Onkin keskeistä pohtia mitä, ketkä ja miksi toimijoita jätetään mainitsematta kirjoituksissa.

Kuva 1. on rakennettu niin, että kuvan keskelle asetettiin aineiston europarlamentaarikot ja heidän ympärille heidän kirjoituksiinsa vaikuttavat toimijat. Toimijaverkkoteoriassa on oleellista on, että toimijat, inhimilliset ja ei-inhimilliset ovat samanarvoisia (Latour 2005). Tässä tutkielmassa ei olla pystytty selvittämään ei-inhimillisiä toimijoita, jotka vaikuttaisivat europarlamentaarikkojen metsäkantoihin. Kuitenkin on pidetty tärkeänä, että kaikki toimijat ovat samanarvoisia, vaikka jonkun toimijan lobbaus olisi aktiivisempaa kuin toisen. Esimerkiksi voidaan olettaa, että Metsäteollisuus ry lobbauksellaan aktiivisesti suomalaisia Euroopan parlamentin jäseniä, kun taas esimerkiksi CCAG-ilmastotutkijaryhmän jäsen Tero Mustonen ei välttämättä itse tiedä vaikuttaneensa Ville Niinistöön, koska Niinistön viittaus häneen oli hänen antamansa haastattelu Helsingin Sanomissa 3.7.2021. Kuitenkin molempien esimerkin toimijat pidetään samanarvoisina, koska tarkoitus ei ole asettaa toimijoita eri hierarkioihin (Bosco 2006).

Kuvassa 1. nähdään toimijat, joihin on viitattu ja mainittu europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksissa. Kirjoituksia oli aineistossa yhteensä 164. Toimijoita, jotka päätyivät kuvaan 1. saakka saatiin kerättyä vain 19. Mainintoja oli yhteensä 34. Syitä miksi puolet toimijoista jätettiin kuvan ulkopuolelle perustellaan myöhemmin. Kuvan 1. toimijoita on luokiteltu, jotta on mielekkäämpää havainnoida toimijaverkkoa. Metsäsektorin alle on merkitty Metsäteollisuus ry, Forest Europe-prosessi ja Euroopan metsäinstituutti. Ympäristöliikkeen alla ovat Ruotsin ympäristöjärjestöt ja ilmastoaktivisti Greta Thunberg, jotka Ville Niinistö oli maininnut kirjoituksissaan. Tutkijoiden alle kuuluvat Aalto yliopiston tutkijoita, metsäekologian professori Jari Kouki, professori Olli Tahvonen ja CCAG-ilmastotutkijaryhmän jäsen Tero Mustonen. Tutkimusryhmien alla ovat Suomen ympäristökeskus (Syke), Luonnonvarakeskus (Luke) ja Euroopan ympäristökeskus (EEA). Muu-luokkaan merkittiin John Bell Euroopan komission tutkimuspääosastolta ja Ville Niinistön mainitsema YK:n luonto- ja ilmastopaneeli (IBPES), jotka molemmat olisivat voitu myös luokitella tutkijoiden ja tutkimuslaitosten alle, mutta tutkielmassa päädyttiin olla luokittelematta niitä.

Kirjoituksissa viitattiin useasti Euroopan parlamentin ja välillä myös Euroopan unionin neuvoston mietintöihin ja päätelmiin. Mietintöjä olivat esimerkiksi Euroopan parlamentin metsästrategiamietintö, biodiversiteettistrategia, LULUCF -maankäytön, maankäytön muutosten ja metsätalouseläinsektorin asetus, RED II -uusiutuvien energialähteiden direktiivi ja

kestävän rahoituksen säädöstä taksonomiaa. Nämä toimijat otettiin mukaan toimijaverkkoon, vaikka mietinnöt ja päätelmät ovat poliitikkojen kirjoittamia tekstejä, joissa kirjoittajina ovat olleet myös aineistoon kuuluvat europarlamentaarikot. Kuitenkin parlamentin ja neuvoston mietintöjen ja päätelmien pitämistä toimijana metsäkirjoitusten taustalla voidaan pitää mielekkäänä, koska mietintöjä kirjoittavat myös muut poliitikot ja asiantuntijat. Lisäksi nämä kaikki edellä mainitut mietinnöt vaikuttavat metsiin. On mielenkiintoista havaita, että europarlamentaarikot viittaavat kirjoituksissaan teksteihin, joita ovat olleet itse muodostamassa.

Mielenkiintoinen havainto toimijaverkosta on se, että diskurssianalyysissä nousseet diskurssit näkyvät myös toimijaverkossa. Tuotantodiskurssia edustavat jäsenet Sarvamaa, Heinäluoma ja Torvaldsilla sekä suojeludiskurssia edustaneella Niinistöllä ja Modigilla ei ole tämän tutkielman analyysin mukaan yhteisiä toimijoita pois lukien parlamentin mietinnöt. Kuvan 1. tutkija-luokka on ainut kategoria, joita on esiintynyt molempien diskurssien teksteissä. Sarvamaan mainitsemilla Aalto yliopiston tutkijoilla viitattiin heidän kehittämään puupohjaiseen vaahtomuoviin, jotka voisivat korvata styroksia ja kuplamuovia. Monien jäsenten teksteissä esiintyivät tiede ja tieteen tekijät, mutta toimijaverkkoon laskettiin mukaan vain ne tutkijat, jotka oltiin hieman tarkemmin määritellyt. Toisaalta tutkielman toimijaverkko ja diskurssiluokat hahmoteltiin samoista kirjoituksista, joten ei liene yllätys, että toimijat jakautuivat mukaillen aineistossa ilmenneitä diskurssiluokkia. Toisin sanoen molempien diskurssien edustajat tukeutuivat niihin tietoihin, joihin voitiin olettaa heidän tukeutuvan.

Niinistön kohdalla oli kiinnostava lisä toimijoiden vaikutuksesta. Hänen kohdalla voidaan sanoa olleen toimijoiden aiheuttamaa negatiivista vaikutusta hänen metsäkantaansa. Niinistö kritisoi teksteissään usein maa- ja metsätalousministeriötä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK:ta ja metsäteollisuutta. Kritiikkiä saivat myös suomalaisista puolueista SDP ja Keskusta. Lisäksi omien sanojensa mukaan luontotavoitteita vastustavat europarlamentaarikot saivat kritiikistä osakseen. Jotta Niinistö pystyi antamaan kritiikkiä näille toimijoille, niin hänen on oltava tutustunut heidän tarjoamiin kantoihin ja tietoihin metsäasioista. Täten voidaan päätellä, että näiden toimijoiden ja Niinistön välillä on ollut vaikutusta. Näitä yhteyksiä ei olla kuitenkaan lisätty toimijaverkkoon (kuva 1.). Toimijaverkkoteoriassa ei lähdetä yleisesti arvottamaan toimijoita tai erottelemaan positiivisiin tai negatiivisiin toimijoihin (Bosco 2006), mutta tässä tutkielmassa keskitytään niihin vaikutuksiin, joissa toimijoiden myönteinen vaikutus metsäkannan perustumiselle näkyisi

selkeämmin. Tarkoitan tällä sitä, että Niinistön kanta metsien käyttöön perustuu enemmän ympäristötoimijoihin ja -tutkijoihin kuin metsäalant toimijoihin, vaikka molempia on mainittu hänen kirjoituksissaan.

Tutkielman aineistosta saadussa toimijaverkossa on vahvasti läsnä ylipaikallisuus. Ylipäätään ylipaikallisuudella tarkoitettiin tässä tutkimuksessa prosesseja, jotka ovat paikallisuutta laajemmassa mittasuhteessa ja vaikuttavat paikallisesti ja paikallisuuteen (Riipinen 2008). Siten tämän tutkielman tuloksissa ylipaikallisuus näkyy lähes jokaisessa toimijaverkon toimijassa, sillä europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksista lähes jokainen on käsitellyt miten EU:n ylipaikallisena toimijana tulisi ohjata ja säädellä eri jäsenmaiden metsänkäyttöä. Coxia (2005) mukaillen globaalilla ja lokaalilla voivat molemmat olla eri mittakaavan asioita, joten on lienyt mielekkäintä tarkastella EU:ta ylipaikallisena toimijana ja Suomea paikallisuutena johon EU vaikuttaa. Tämä siksi, että europarlamentaarikkojen kirjoituksissa harvemmin tartuttiin metsäasioihin jonkin tietyn samalla alueella elävän paikallisyhteisön kannalta eli paikallisesti. Poikkeuksina olivat esimerkiksi Ville Niinistön maininta Ylä-Lapin vanhoista metsistä.

Ville Niinistö, blogi-teksti, 29.5.2021:

Tiedämme myös tapauksia, että ylä-Lapissa Inarissa 300 vuotta vanhaa ikimetsää hakataan energiapuuksi!

Tämän lisäksi Nils Torvalds oli maininnut paikallistasona Helsingin keskuspuiston ja kuinka sitä tulisi suojella:

Nils Torvalds, Facebook, 14.4.2021:

Tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että Keskuspuisto säilytetään ennallaan. Keskuspuistolla on monta tärkeää tehtävää. Se toimii Helsingin vihreinä keuhkoina, moni viihtyy siellä päivittäin ja se antaa tarvittavaa rauhaa ja energiaa. Keskuspuistoon koskeminen, tai pahimmassa tapauksessa sinne rakentaminen, ei ole vaihtoehto. Keskuspuistoon ei kosketa!

Näitä poikkeuksia lukuun ottamatta kirjoitukset käsitelivät enemmän suomalaisia metsiä yhteenniputettuna asiana. Siksi tässä tutkielmassa suomalainen metsä on paikallinen taso, johon ylipaikallisuus vaikuttaa.

Toimijaverkosta (kuva 1.) näkyy miten aineistoon valitut europarlamentaarikot ovat käyttäneet lähteinään toimijoita sekä Suomesta että ulkomailta. Suomalaisia toimijoita ovat Metsäteollisuus ry, Luonnonvarakeskus, Suomen ympäristökeskus, professorit Tahvonen ja Kouki sekä Aalto yliopiston tutkijat. Muut toimijat vaikuttavat ylipaikallisesti ja ylikansallisesti. Tärkeä havainto paikallisuudesta ja ylipaikallisuudesta on, että sekä tuotanto- ja suojeludiskurssien edustajiin vaikuttavat paikallisia ja ylipaikallisia toimijoita. Tämän tutkielman tuloksien valossa eri diskurssit eivät jaa vaikuttavia toimijoita joko vain paikallisiin tai ylipaikallisiin toimijoihin.

Koska metsäkirjoituksiin vaikuttavia toimijoita oli vaikea löytää kirjoituksista, oli myös tarkistettava aineistoon valittujen europarlamentaarikkojen tapaamiset eri järjestöjen ja lobbareiden kanssa. Euroopan parlamentin jäsenten täytyy ilmoittaa tapaamisistaan eri toimijoiden, kuten lobbareiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa, jos jäsen ovat mietinnön esittelijänä tai varjoesittelijänä, valmistelijana, varjovalmistelijana tai valiokunnan puheenjohtajana. Muissa tapauksissa on suositeltua ilmoittaa tapaamisistaan vapaaehtoisesti (Avoimuus 2021). Tapaamiset löytyvät Euroopan parlamentin internet-sivuilta ja osassa tapauksista europarlamentaarikkojen omilta kotisivuilta. Koska Facebook-, Twitter- ja blogi-kirjoituksissa ei juurikaan mainittu toimijoita, joihin europarlamentaarikkojen tiedot perustuvat, täytyi toimijat tarkastaa lobbarirekisterin kautta.

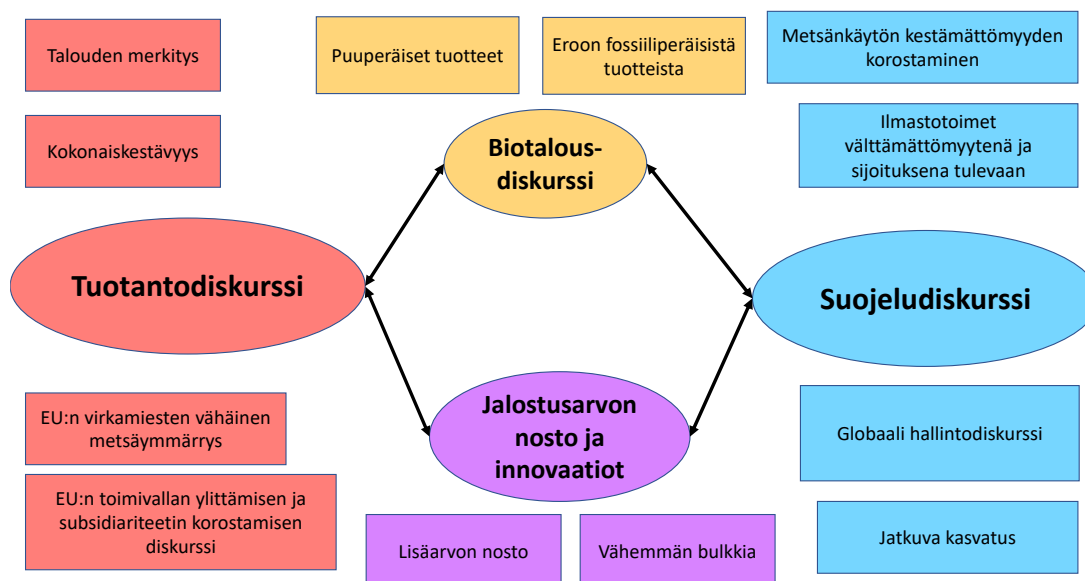
Monia suomalaisia europarlamentaarikkoja on lobbattu kevään 2021 aikana metsäasioista. Tapaamislistoista löytyy muun muassa WWF, Greenpeace, UPM, Metsäteollisuus, Metsä Group, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, MTK, Stora Enso ja CEPI. Nämä tapaamiset eivät kuitenkaan juuri auta toimijaverkon hahmottamisessa metsäkirjoitusten takana. Samat toimijat ovat tavanneet europarlamentaarikkoja diskurssirajojen yli. Eli europarlamentaarikot voivat edustavaa eri kantoja kirjoituksissaan, vaikka sama lobbari olisi tavannut heitä. Pelkkä tapaaminen ei automaattisesti muuta politiikan kantaa. Toisin sanoen tavallaan jokaisen europarlamentaarikon toimijaverkko koostuu samoista toimijoista, joita mainittu edellä. Kuitenkaan heidän kantansa eivät ole päättyneet yhtä lailla lopullisiin kirjoituksiin. Tämä tapaamislista ei selitä, mitkä tapaamiset vaikuttavat jäsenten kantoihin.

Toimijaverkon selvittämisen vaikeuteen saattoi vaikuttaa myös aineiston rajaus. Aineistoon ei laskettu europarlamentaarikkojen uudelleentviittamia kirjoituksia, mistä olisi voinut selvittää enemmän toimijoita, jotka vaikuttavat europarlamentaarikkojen kirjoitusten sisältöihin.

5.4 Metsäkeskustelun diskurssiluokkien esiintyminen ja argumentointi

Tutkielman aineisto mukaili vahvasti Ambjörnssonin ja hänen tutkimusryhmänsä (2016) metsäkonfliktien päädiskursseja tuotantodiskurssia ja suojeludiskurssia. Aineistoon valitut suomalaiset Euroopan parlamentin jäsenet jakautuivat melko mutkattomasti näiden kahden diskurssin tuottajiksi ja vahvistajiksi. Aineistosta nousi esiin luokkia, joista suurin osa oli mielekästä sijoittaa päädiskurssien aladiskursseiksi. Näitä käydään tarkemmin läpi myöhemmin tuloksissa. Aineistoon valitut edustivat seuraavasti diskursseja. Tuotantodiskurssia tuottivat ja vahvistivat edustajat Sarvamaa, Heinäluoma ja Torvalds. Suojeludiskurssia tukivat edustajat Niinistö ja Modig. Tämä jako alkoi selvitä jo aineiston analyysin alkuvaiheessa. On kuitenkin tarkennettava, että jokainen aineistoon valituista Euroopan parlamentin jäsenistä kirjoitti sekä ympäristö- ja ilmastotoimista että metsäsektorin merkityksestä taloudelle ja työpaikoille Suomessa. Heidän jakaminen tuotanto- tai suojeludiskurssin tuottajiksi ja vahvistajiksi ilmeni heidän kirjoitustensa painotusten mukaan.

Aineiston keräämisen yhteydessä tutkielman aineistoon otettiin mukaan *avoin kirje metsätalouden ja luonnon monimuotoisuuden tulevaisuudesta huolestuneille*, jonka olivat allekirjoittaneet suurin osa suomalaisista europarlamentaarikoista. Kirjeen allekirjoittivat edustajat Eero Heinäluoma (S&D), Elsi Katainen (RE), Henna Virkkunen (EPP), Laura Huhtasaari (ID), Mauri Pekkarinen (RE), Miapetra Kumpula-Natri (S&D), Nils Torvalds (RE), Petri Sarvamaa (EPP) ja Teuvo Hakkarainen (ID). Kirjettä eivät allekirjoittaneet jäsenet Ville Niinistö (Greens/EFA), Heidi Hautala (Greens/EFA), Alviina Alametsä (Greens/EFA), Silvia Modig (Left) ja Sirpa Pietikäinen (EPP). Kirje on löydettävissä monen europarlamentaarikon kotisivuilta. Kirjeen sisältö ja argumentit edustavat yhteisesti näiden europarlamentaarikkojen kantoja. Niistä löydetty diskurssiluokat on otettu mukaan tarkasteluun, mutta on pidetty mielessä, etteivät kaikki kirjeessä esitetyt kannat välttämättä edusta yhtä paljon kaikkien europarlamentaarikkojen omia kantoja. Kirje on eräänlainen kompromissi, jolla on saatu heidän yhteinen ääni paremmin kuuluviin. Kirjeen allekirjoittaneet europarlamentaarikot jakautuivat yhtä poikkeusta lukuun ottamatta puolue- ja ryhmälinjojen mukaisesti. Ainoastaan EPP:n Sirpa Pietikäinen ei allekirjoittanut kirjettä, vaikka EPP:n kaksi muuta jäsentä Petri Sarvamaa ja Henna Virkkunen näin tekivät.

Kuva 2. Metsäkeskustelun päädiskurssiluokat ja niiden aladiskurssit.

Tuotanto- ja suojeludiskurssin lisäksi aineistoista nousivat esille diskurssit biotaloudesta sekä innovatiivisuudesta ja jalostusarvon nostosta (kuva 2.). Nämä eivät suoraan mene kummankaan päädiskurssin alle, sillä tästä oli jonkinlainen yksimielisyys europarlamentaarikkojen kesken. Kaikki heistä korostivat jollain tasolla biotalouden, jalostusarvon noston ja innovaatioiden merkitystä. Tästä enemmän myöhemmin tuloksissa. Kuvaan 2. on hahmoteltu aineistosta nousseet metsäkeskustelun päädiskurssiluokat ja niiden aladiskurssit, joita käydään tarkemmin läpi kohta kohdalta myöhemmin. Päädiskurssiluokat ovat kuvassa 2. muodoiltaan palloja ja aladiskurssiluokat suorakulmioita, jotta kuvan tulkinta on mielekkäämpää. Päädiskurssiluokissa tuotanto- ja suojeludiskurssien kesken ei juurikaan ilmennyt samoja asioita, vaan ne elivät vahvasti omina sosiaalisina totuuksinaan. Biotalousdiskurssia sekä jalostusarvon noston ja innovaatioiden diskurssia nostivat esille sekä tuotanto- että suojeludiskurssia edustavat europarlamentaarikot. Biotalouden, jalostusarvon noston ja innovaatioiden diskursseja voidaan tulkita tukevan sekä tuotanto- että suojeludiskurssia. Siksi kuvassa. tuotanto- ja suojeludiskurssit ovat asetettu laitoihin ja biotalous ja jalostusarvon nosto ja innovaatiot keskelle.

Seuraavaksi tutkielmassa esitellään esimerkkien avulla miten tuotanto- ja suojeludiskurssia tuotettiin ja vahvistettiin europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksissa. Teksteissä esiintyneet asiat ja niiden luokittelut tuotanto- tai suojeludiskurssin alle perustellaan esimerkein. Europarlamentaarikkojen kirjoitusten esittämien argumenttien todenperäisyyttä ei lähdetty selvittämään, koska tarkoituksena oli tutkia heidän tuottamiaan ja vahvistamiaan diskursseja.

Kirjoituksissa esiintyneitä diskursseja esitellään ja analysoidaan seuraavissa kappaleissa. Tarkoituksena ei ole ottaa kantaa niihin vaan tarkastella niitä objektiivisesti.

5.4.1 Tuotantodiskurssi

Tuotantoa korostavaa diskurssia tuottavissa ja vahvistavissa kirjoituksissa oli samankaltaisuuksia kuin perinteisessä metsäkeskustelussa on tullut ilmi, mutta esiin nousi myös mielenkiintoisia uusia puolia. Ambjörnssonin ja muita (2016) mukaillen jäsenten Sarvamaa, Heinäluoma ja Torvalds kirjoituksissa nousi esiin metsäsektorin taloudellisen merkityksen korostaminen. Lisäksi nykyiseen moderniin tuotantoa korostavaan diskurssiin kuuluu myös ympäristöarvojen tuominen mukaan. Kaikkien aineistoon valittujen europarlamentaarikkojen teksteissä esiintyivät ympäristöarvot, mutta eri painotuksilla.

Metsän tarjoaman taloudellisen merkityksen korostaminen nousi esiin monipuolisesti ja lähes jokaisessa Sarvamaan, Heinäluoman ja Torvaldsin kirjoituksessa. Esimerkiksi Sarvamaa taloudellista merkitystä seuraavasti.

Petri Sarvamaa, Facebook, 17.7.2021:

Pahimmilta karikoilta vältyttiin: strategiassa tunnustetaan metsäteollisuuden arvo ja metsien koko arvoketju taloudelle. Avainsana on metsien monikäyttöisyys, ja kestävä metsänhoidon periaatteet taloudellisesta, sosiaalisesta ja ekologisesta kulmasta ovat nyt paremmin tasapainossa.

Tässä tekstikohdassa Sarvamaa painottaa sitä, miten metsästrategia oli onnistunut, koska hänen mukaansa lopullisessa strategiassa talouden merkitys nousee paremmin esille kuin vuodetussa luonnoksessa. Sosiaalinen ja ekologinen kulma on myös hänen tviitissään mainittu, mutta talous mainitaan ensimmäisenä ja tviitin lainauksen ensimmäinen virke korostaa talouden merkityksen tärkeyttä verrattuna sosiaaliseen ja ekologiseen aspektiin. Sarvamaan väitteen karikoilta välttymisestä voi sanoa olevan kilpailevan position, eli luonnon paremman huomioimisen horjuttamista. Kritisointi on Jokista ja muita (2016) mukaillen epäsuoraa, koska hänen väitteessä ei suoraan kritisoida suojeludiskurssia vaan kierretään se puhumalla vertauskuvallisesti karikoista. Heinäluoman tapa korostaa taloudellista aspektia tuli esille esimerkiksi seuraavasti.

Eero Heinäluoma, Facebook, 23.4.2021:

Suomen tulee olla aktiivinen metsien puolestapuhuja EU:n tasolla, jotta suomalaisten ja pohjoismaalaisten näkökulma kestävän metsänhoidon ja metsäteollisuuden taloudellisista ja ekologisista hyödyistä otetaan huomioon Brysselissä.

Heinäluoma korostaa Suomen roolia tuoda esille nykyistä metsänhoitotapaa EU:ssa, koska sillä hänen mukaansa voidaan edistää taloudellista ja ekologista hyötyä. Hänen kirjoituksissaan ei tule esille nykyisen metsänhoitotavan ongelmallisuudet esimerkiksi biodiversiteettiin liittyen. Heinäluoman maininta aktiivisesta metsien puolestapuhumisesta voidaan tulkita asettavan suomalaisen ja pohjoismaalaisen näkökulman altavastaajan asemaan, jota EU:n byrokraatit horjuttavat. Heinäluoman kirjoituksissa ei kuitenkaan ole samanlaista epäsuoraa kritiikkiä vastapuolta kohtaan, kuten Sarvamaalla kirjoituksissa. Suomen ja pohjoismaiden asettaminen uhattuun asemaan vetoaakin enemmän kohdeyleisön tunteisiin, joka on myös yksi Pällin ja Lillqvistin (2020) mainitsema retorinen keino. Lisäksi kestävä metsänhoito, jossa talous ja ekologiset hyödyt otetaan huomioon on järkeen vetoavaa retoriikkaa. Heinäluoman mukaan on mahdollista saada sekä taloudelliset ja ekologiset hyödyt, joten ei nähdä ongelmaa nykyisessä tilanteessa.

Torvalds ei suoraan kirjoittanut talouden merkityksen korostamisesta, mutta talous mainittiin hänenkin kirjoituksissa. Talous perusteltiin myös ympäristö- ja ilmastohyödyillä.

Nils Torvalds, blogi-teksti, 12.7.2021:

Myös metsien vaikutus työllisyysasteeseen ja isommassa kuvassa koko kansantalouteen on muistettava. Jos nämä aspektit unohdetaan täysin, vaikeutuu ilmastotavoitteiden saavuttaminen yhä entisestään

Ilmastotavoitteiden vaikeutumisella hän tarkoittanee, miten pitkällä aikavälillä metsän hiilensidontakyky on parempi, jos metsää aktiivisesti hoidetaan. Kirjoituksessa näkyy, miten yleisön ympäristötietoisuus on noussut ja voi olla parempi perustella kantansa ympäristön hyödyillä taloushyötyjen lisäksi. Torvalds on retoriikassaan samoilla raiteilla Heinäluoman kanssa. Hän käyttää järkeen perustuvaa retoriikkaa (Pälli & Lillqvist 2020). Hänen mukaansa metsiin liittyy suomalaisten työllisyys, kansantalous ja ilmastotavoitteet. Tämän logiikan mukaisesti olisi järjenvastaista, jos suomalaista metsäpolitiikkaa lähdetään muuttamaan merkittävästi. Täten Torvaldsin mainitsemat työllisyys, kansantalous ja ilmastotavoitteet olisivat uhattuina.

5.4.2 Kokonaiskestävyyden diskurssi

Toinen diskurssi, joka kuuluu vahvasti tuotantodiskurssin alle on kokonaiskestävyydestä kirjoittaminen. Tällä tarkoitetaan metsätaloutta, jossa huomioidaan metsänkäyttö taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästi. Kirjoituksissa Petri Sarvamaa mainitsi useasti, että metsäasioissa pitäisi tarkastella kokonaisvaltaisesti taloudellista, sosiaalista ja ekologista näkökulmaa. Kokonaiskestävästä metsienhoidosta on kuitenkin hieman ongelmallista kirjoittaa, sillä nykyisen metsänhoitotavan kokonaiskestävyydelle ei ole tieteellistä tukea, kuten Annika Kangas ja Panu Halme (2021) kirjoittavat Luonnonvarakeskuksen blogissa. Kangas ja Halme (2021) nostavat esiin esimerkiksi kestävyysmittaristojen arvovalinnat ja puutteet. Ei ole olemassa täydellistä kriteeristöä ja eri mittaristoilla saadaan erilaisia tuloksia. Lisäksi ekologista kestävyyttä on vaikeaa mitata, koska erilaiset metsänhoitotoimenpiteet ovat hyödyksi toisille ja haitaksi toisille eliöille. Kulttuurista ja sosiaalista kestävyyttä on tätäkin vaikeampi mitata. Kuitenkin europarlamentaarikot kirjoittavat nykyisen metsänhoitotavan kestävydestä ja kestävämmästä. Jokinen ja hänen kollegansa (2016) nostaakin esille, ettei retorisessa vaikuttamisessa muodollinen logiikka ole esteenä. Kaksi vastakkaista väitettä voivat olla järkeviä, kuten tässä metsäkeskustelussa kestävyyskysymysten kannalta tulee esille.

Tutkielmaan valituista europarlamentaarikoista jäsenet Niinistö ja Modig kirjoittivat, ettei nykyisessä metsänhoitotavassa kolme aspektia ole tasapainossa, vaan ekologista painoarvoa täytyisi lisätä. Tätä tukee myös Krögerin ja Raition (2017) artikkeli, jonka mukaan suomalaista metsäpolitiikkaa on kuvailtu keskittyvän tuottavuuteen enemmän kuin kokonaisvaltaiseen tasapainoon ekologisten, taloudellisen ja sosiaalisen kestävyyskysymysten kannalta. Tämä voidaan tulkita olevan yritys horjuttaa vallitsevaa tuotantodiskurssia. Täysin vastakkainen näkemys nousi esille europarlamentaarikkojen avoimessa kirjeessä reaktiona vuodettuun metsästrategialuonnokseen. Kirjeessä nousi esille, että komission luonnoksessa nämä kolme aspektia eivät enää olekaan tasapainossa, vaan ekologiselle näkökulmalle oli annettu kirjoitusten mukaan liikaa painoarvoa. Europarlamentaarikkojen julkaisemassa avoimessa kirjeessä asia todettiin seuraavasti:

Komission valmistelussa olevan EU:n metsästrategiasta julkisuuteen vuotaneet tiedot antavat aiheita huoleen. Strategialuonnoksissa ei käsitellä metsien taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä näkökohtia tasapainoisella tavalla. Komission

lähestymistapa näyttää poikkeavan huomattavasti toimintalinjasta, jonka EU-parlamentti on tuoreeltaan hyväksynyt. Komission ehdotukset heikentäisivät kestävän metsänhoidon käytäntöjä ja hidastaisivat fossiilisten, luontoa tuhoavien materiaalien korvaamista uusiutuviin puupohjaisiin raaka-aineisiin perustuvilla tuotteilla. Samalla komissio unohtaa metsien monikäyttöisyyden ja uhkaa tehdä suomalaisista metsistä lähinnä yksipuolisen hiilinielun yleiseurooppalaisia tarpeita varten.

Tämä on oiva esimerkki miten tuotanto- ja suojeludiskurssi tuottavat ja vahvistavat kovin erilaisia totuuksia. Europarlamentaarikkojen avoimessa kirjeessä retorisesti yritetään vaikuttaa kohdeyleisöön järjen kautta. Vedotaan talouteen ja sosiaalisiin aspekteihin sekä miten ilmastonmuutoksen hillintä heikkenisi. Toisaalta ilmastonmuutos herättää myös tunteita, joten järjen lisäksi vedotaan tunteisiin. Myös Pällin ja Lillqvistin (2020) mainitsema skripti eli päättelyketju näkyy avoimessa kirjeessä. Komission unohtaessa metsien monikäyttöisyyden niin suomalaisista metsistä tulee hiilireservaatteja, jotka kompensoivat muiden alojen päästöjä.

5.4.3 Diskurssi EU:n toimivallan ylittymisestä ja subsidiariteetin korostamisesta

EU:n toimivallan ylittymisen kritisointi ja subsidiariteetin eli kansallisen päätöksenteon korostaminen nousivat esille tuotantodiskurssia tukevilta europarlamentaarikoilta. Näiden europarlamentaarikkojen mukaan metsäasiat eivät kuulu EU:n perussopimusten piiriin, eli perussopimuksissa ei ole mainintaa yhteisestä metsäpolitiikasta, jolloin metsäasioista tulisi päättää kansallisella tasolla. Lisäksi korostetiin, että Suomessa metsäasiat tehdään hyvin, joten päätöksenteon tulisi pysyä kansallisella tasolla. Tätä kantaa vahvistamalla pyritään ylläpitämään nykyistä metsätaloutta samalla tasolla kuin nykyisin. Tätä kantaa on myös tukenut maa- ja metsätalousministeriö tiedotteessaan (EU:n uusi metsästrategia ylittää osin komission toimivallan metsäasioissa... 2021), jossa kritisoidaan komission menneen liian pitkälle metsästrategiassaan.

Tuotantodiskurssia korostavien europarlamentaarikkojen kantaa EU:n toimivallan ylittymisestä peilaa myös Näyhän (2019) tutkimustulos EU:n ja Suomen näkemyseroista metsänhoitokäytäntöihin. Tutkimuksessa ristiriitoja havaittiin EU:n ja Suomen näkemysten välillä eri käsityksissä kestävästä metsänhoitokäytännöistä sekä siitä, mikä on puubiomassan kestävä käyttömäärä ja siihen liittyvät hiilinielut. EU:n toimivallan ylittymisen kritisointi peilaa myös Koskisen (2021) pro gradu -tutkielmassa esiintynyttä diskurssia muutoksen

vastustamisesta. Kritisoimalla uusia EU-avauksia pyritään tietyllä tavalla estämään EU-sääntely, pitämään metsäasiat kansallisessa päätöksenteossa ja siten vastustaa muutosta. Ville Niinistö on vastannut tähän kansallisen päätöksenteon argumenttiin, että EU:n ympäristötoimivalta ulottuu myös metsiin ja siten EU:lla on oikeus esittää metsiin luontotavoitteita.

Tuotantodiskurssia vahvistettiin useasti kirjoittamalla subsidiariteetti- eli läheisyys- tai toissijaisuusperiaatteesta, jonka mukaan päätökset jotka voidaan tehdä paremmin kansallisella kuin EU-tasolla, tulisi pysyä kansallisessa päätöksenteossa. Tällä pyritään estämään ylipaikallista vaikuttamista paikalliselle tasolle (Riipinen 2008). Sarvamaa kirjoitti aiheesta seuraavasti, jolla pyrki tukemaan päätöksenteon pysymistä kansallisella tasolla ja siten pitää metsiin liittyvää taloutta nykyisellä tasolla.

Petri Sarvamaa, blogi-teksti, 5.7.2021:

Strategiassa ei noudateta läheisyysperiaatetta, eikä metsiin liittyviä suojelukysymyksiä voida ratkaista soveltamalla samaa lähestymistapaa kaikkialle. Metsät Portugalissa, Romaniassa tai Suomessa ovat hyvin erilaisia, ja edellyttävät erilaisia toimintatapoja. Siksi on korostettava paikallisia toimintamalleja, omistusoikeuden kunnioitusta ja yhteistyötä metsänomistajien kanssa.

Sarvamaan ensimmäinen virke läheisyysperiaatteesta ja suojelukysymyksistä on esimerkki päättelyketjusta (Pälli & Lillqvist 2020), jossa väitetään ettei suojelukysymykset ratkea jos EU:ssa päätetään asioista ja päädytään yhteen muottiin ratkaisujen suhteen. Virke saa ymmärtämään, että nämä kaksi asiaa ovat välttämättä yhteydessä toisiinsa.

EU:n toimivallan ylittymisen ja kansallisen päätöksenteon rinnalla on myös aladiskurssi EU-virkamiesten ymmärryksen vähättelystä. Tätä esiintyi vain tuotantodiskurssia vahvistavissa kirjoituksissa. Vähättely on yhteydessä Koskisen (2021) mainitsemaan muutoksen hidastamiseen. Tarkoituksena on välittää lukijalle kuva, etteivät EU:ssa työskentelevä virkakunta ymmärrä miten pohjoismaalaiset metsät eroavat keski-eurooppalaisista metsistä. Perustellaan, että jos virkakunta ei tiedä tarpeeksi metsistä, heidän ei tulisi myöskään tehdä päätöksiä, jotka koskettavat suomalaisia metsiä. Virkamiesten ontuvalle metsätietotasolle ei kirjoituksissa sen enempää paneuduta tai perustella. Petri Sarvamaa kuvaili virkamiesten ymmärrystä seuraavasti.

Petri Sarvamaa, blogi-teksti, 23.3.2021:

Monet Etelä- ja Keski-Euroopan maiden europarlamentaarikot sekä komission virkamieskoneisto, sen poliittisesta johdosta puhumattakaan, eivät täysin ymmärrä suomalaisen kestävä metsätalouden tarjoamia mahdollisuuksia. Faktat ja tieteellinen tieto jäävät ideologisen taistelun jalkoihin. Lisäksi eri tieteellisiä tietolähteitä arvioidaan niiden ideologisen sopivuuden mukaan, erityisesti vihertävässä politiikkailmastossa.

Argumenteille ei anneta sen syvällisempiä perusteluja, joka ei ole tavatonta europarlamentaarikkojen kirjoituksissa. Lisäksi annetaan ymmärtää, että Euroopan komission poliittinen johto eivät huomioi tarpeeksi tieteellistä tietoa vihreässä ideologiassa työskentelyssään. Sarvamaan kirjoituksessa välittyy miten luottoa EU:n virkamieskoneistoon pyritään heikentämään ja siten kansallista päätöksentekoa vahvistamaan. Torvalds jakoi Sarvamaan kanssa saman kannan EU-toimijoiden ymmärryksestä.

Nils Torvalds, blogi-teksti, 12.7.2021:

Komission vuodatetut esitykset osoittavat, että kaikki tahot eivät ymmärrä metsä-talouden prosesseja. Ongelmana on myös, että monessa jäsenmaassa biomassaa käytetään kohtalaisen primitiivisesti. Puu poltetaan puuna eikä monimutkaisen sellunkeittoprosessin jälkeen.

Tekstissä ensin kritisoidaan tahoja komission vuodetun esityksen takana. Tällä halutaan vahvistaa sitä ajatusta, että metsäasioista olisi parempi päättää siellä missä on tietoa ja osaamista eli Sarvamaan ja Torvaldsin mukaan Suomessa. Tekstin kaksi jälkimmäistä virkettä taas antavat esimerkin miten suomalainen metsäteollisuus on kehittyneempää kuin monissa muissa EU-jäsenmaissa. Kirjoitus pyrkii antamaan kuvan, että sellunkeittoprosessi tekee metsätaloudesta hyväksyttävämmän kuin puun polttaminen puuna. Torvaldsin argumentoinnissa on kyse vastapuolen heikentämisestä ja jonkun toisen tahon vähättelystä. Kyseessä on epäsuoraa kritisointia (Jokinen ym. 2016), koska puhutaan ”kaikista tahoista” eikä suoraan esimerkiksi Euroopan komission virkamiehistä.

Tuotantodiskurssia esiintyi edellä mainittujen aladiskurssien kautta, mitkä myötäilevät teoria-osuudessa esiteltyjä tuotantodiskurssia vahvistavia ja ylläpitäviä piirteitä. Moderniin tuotantodiskurssiin liittyy vahvasti nykyään ympäristöarvot (Ambjörnsson ym. 2016). Kaikkien aineistoon mukaan otettujen europarlamentaarikkojen teksteistä löytyi

ympäristöarvojen korostaminen tai ainakin mainitseminen. Painotukset ympäristön ja talouden välillä tekivät kuitenkin eroa, vahvistavatko tekstit tuotanto- vai suojeludiskurssia.

5.4.4 Suojeludiskurssi

Tuotantodiskurssia vahvistavien kirjoitusten lisäksi aineistosta löytyi paljon suojeludiskurssia tukevia ja vahvistavia kirjoituksia. Suojeludiskurssia tuki aineistoon valituista europarlamentaarikoista Ville Niinistö (Greens/EFA) ja Silvia Modig (Left). Suojeludiskurssia, jossa metsänkäyttö pitäisi olla ekologista aspektia vahvistavaa, löytyi aineistosta pääasiassa näiden kahden europarlamentaarikon kirjoituksista. Aladiskursseja olivat kokonaiskestävyyden epätasapaino, sääntelyn tärkeys, jatkuva kasvatus metsänhoitomenetelmänä, ilmastotoimien korostaminen välttämättömyytenä ja sijoituksena ja kansainvälisten sopimusten korostaminen. Suojeludiskurssia ja sen aladiskursseja käydään läpi esimerkkien kautta. Suojeludiskurssia edustavien kirjoitusten lähestymiskulma oli erilainen verrattuna tuotantodiskurssiin ja samat asiat ja ilmiöt oltiin argumentoitu ja tulkittu eri päin. Esimerkiksi taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyyden tasapaino tulkittiin olevan epätasapainossa talouden suuntaan teksteissä, jotka edustivat suojeludiskurssia. Kun taas tuotantodiskurssia edustavissa teksteissä todettiin, että tasapaino on kunnossa kestävyyksien välillä tai EU-raporteissa liikaa kallellaan ekologiseen suuntaan.

5.4.5 Sääntelyn ja globaalin hallinnon diskurssi

Sääntelyn tärkeyden tuominen esiin oli yksi keskeisimmistä suojeludiskurssin aladiskursseista. Kuten Ambjörnsson ja hänen kollegansa (2016) on todennut suojeludiskurssiin kuuluu vahvasti sääntelyn korostaminen ratkaisuna metsien tilan haasteisiin. Modig kirjoitti sääntelyn tärkeydestä seuraavasti.

Silvia Modig, Facebook, 8.6.2021:

Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta tärkeä äänestys EU-parlamentissa tänään tiistaina. Äänestämme EU:n biodiversiteettistrategiasta. Oma kantani on selvä: EU:lta tarvitaan sitovia toimia luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Luonnon monimuotoisuus on paitsi itseisarvo, myös olennainen osa ilmastonmuutoksen ratkaisemisessa. Mitä vahvempi biodiversiteetti, sitä parempi on planeettamme sopeutumiskyky väistämättä edessä olevaan lämpenemiseen. Luonnon monimuotoisuuden vapaaehtoista suojelua on kokeiltu yli 20 vuotta. Sinä aikana

biodiversiteettikato on vain kiihtynyt. Nyt lähes neljännes luonnonvaraisista lajeista on vaarassa kuolla sukupuuttoon Euroopassa. Näin ei voi yksinkertaisesti enää jatkua. Käsillä on hätätila.

Tämä edustaa päinvastaista näkökulmaa mitä tuotantodiskurssia vahvistavalla liberalistisella metsäsektorilla on haettu, kuten Kröger ja Raitio (2017) toteavat artikkelissaan. Modigin kirjoituksessa vaaditaan sitovia toimia eli sääntelyä ja todetaan, ettei vapaaehtoinen suojelu ole tuottanut tarvittavaa tulosta, mikä on ollut uusliberalistisen tuotantodiskurssia tukevan metsäsektorin tulokulma. Modigin retorisenä keinona näkyy oletus (Pälli & Lillqvist 2020), kun hän väittää suoraan että luonnon monimuotoisuus on itseisarvo. Lisäksi hänen tekstissään esiintyy päättelyketju, koska hän kirjoittaa että kahdenkymmenen vuoden vapaaehtoisen suojelun seuraus on biodiversiteettikadon kiihtyminen. Tällä retorisella keinolla vahvistetaan suojelun diskurssia, koska Modigin tekstistä voi päätellä, että ainut tapa ratkaista biodiversiteettikadon kiihtyminen on sääntely. Sääntelyn lisäksi aineistosta nousee esille vahva tarve EU-tason ja kansainvälisiin sopimuksiin, joilla tätä sääntelyä harjoitetaan. Ville Niinistö otti asian esille seuraavasti.

Ville Niinistö, Facebook, 2.7.2021:

Me tarvitsemme kansainvälisiä sopimuksia ympäristölle, koska talous on globaalia. Ilman globaalia sitovaa luontosopimusta, emme ikinä saa kuudetta lajien sukupuuttoaaltoa pysäytettyä ja muutettua taloutta kestäväksi. EU:n omat tavoitteet ovat osa ympäristösääntelyn viemistä globaalille tasolle, koska EU ajaa niitä myös YK:n luonto- ja ilmastopöytäkirjoihin. Ei Suomi voi vastustaa tätä kehitystä. On myös oman teollisuutemme etu, että ympäristösääntely maailmassa vahvistuu, sillä silloin pärjäävät ne, jotka osaavat ottaa käyttöön ympäristöteknologiaa.

Tätä globaalia hallintoa (global governance) on pidetty myös omana metsädiskurssinaan (Arts ym. 2010). Kuitenkin analyysini mukaan vain Niinistö ja Modig argumentoivat kansainvälisen ja EU-tason sääntelyn puolesta. Argumentoimalla globaalin hallinnon puolesta ja sen vahvistamiseksi, he halusivat tukea suojelun lisäämistä ja vahvistamista. Siksi tutkimuksessani globaali hallinto on luokiteltu aladiskurssiksi suojelundiskurssin alle. Modig argumentoi myös globaalin hallinnon puolesta seuraavasti.

Silvia Modig, Facebook, 8.6.2021:

Ennen kaikkea tarvitsemme Pariisin ilmastosopimuksen kaltaisen sitovan kansainvälisen sopimuksen maailman biodiversiteetin suojelemiseksi.

Sekä Niinistön että Modigin kirjoituksissa vedotaan kansainvälisiin sopimuksiin juuri siltä pohjalta, että kansainväliset sopimukset edesauttavat sukupuuttoaalton pysäyttämistä, kestävämpää taloutta ja biodiversiteetin suojelua. Niinistön argumentaatiokeinoina näkyvät päättelyketjut ja oletukset (Pälli & Lillqvist 2020). Hänen päättelyketjunsä alkaa kannalla, että kansainvälisiä sopimuksia tarvitaan, koska talous on globaalia. Päättelyketju jatkuu ettei ilman kansainvälistä sopimusta ei ole mahdollista pysäyttää kuudetta sukupuuttoaaltoa eikä taloutta kestäväksi. Hän myös lisää, että EU ajaa näitä arvoja myös YK:n sopimukseen. Päättelyketju siis alkaa globaalista taloudesta ja päättyy YK:n sopimukseen.

5.4.6 Metsänkäytön kestämyttömyyden ja jatkuvan kasvatuksen diskussi

Kuten tuotantodiskurssissa painotettiin vahvasti kokonaiskestävyyden huomioimista, samoin tehdään myös suojeludiskurssin osalta. Eroavaisuus näiden kahden diskurssin välillä on se, että suojeludiskurssia edustavat Niinistö ja Modig argumentoivat, että ekologista kestämyyttä on alistettu talouden kestämyyden alle. Tätä argumenttia tukee myös Eggersin ja kollegoidensa (2019) tutkimus, jossa otetaan esille, ettei taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen kestämyys ole tasapainossa. Talouden ja luonnon kesken joudutaan tekemään trade-off, eli välttämättä toinen kärsii toisen vahvistuessa (Eggers ym. 2019). Niinistö tuo useassa tviitissään esille miten metsien kestämyyttä tulisi parantaa sekä samalla kritisoi hallituspuolueista SDP:tä ja Keskustaa miten ne toimivat omia ilmastotavoitteita vastaan.

Ville Niinistö, Twitter, 12.7.2021:

Ja tällä sanon sitä, että sisällötön höpinä "taloudellisesta ja sosiaalisesta kestämyydestä" ilman konkretiaa on ihan turhaa. Minkälaisista taloudellisista kestämyyttä? Jos kepu ja Sdp tarkoittaa että teollisuusbulkkia vaan eikä ikinä mitään muuta, niin sitten vastustava looginen.

Taloudellisen ja sosiaalisen kestämyyden kyseenalaistavuudessa hän sanomatta korostaa ekologista kestämyyttä. Ekologista kestämyyden korostamista tukee Pykälän (2007) sekä Rassin ja kollegoidensa (2007) tutkimukset, jossa metsäsektoria pidetään merkittävimpänä syynä lajikirjon ja elinympäristöjen nykyiseen heikentyneeseen tilaan. Huomionarvoista on myös

Niinistön kärkeä tapa kirjoittaa argumenttejaan. Esimerkiksi hänen mainitsemansa sisällötön höpinän tarkoituksena on heikentää vastapuolen sanoman arvoa ja siten korostaa omaansa.

Suojeludiskurssia vahvistavissa kirjoituksissa mainittiin kolme kertaa jatkuva kasvatus. Tämä keino on metsänhoitoa ilman avohakkuuta, jossa on eri-ikäisiä puita. Sen tarkoitus on ylläpitää biodiversiteettiä paremmin kuin esimerkiksi avohakkuilla (Sténs ym. 2019), joihin jätetään säästöpuita esimerkiksi kovakuoriaislajeja varten (Hyvärinen 2006). Jatkuvan kasvatuksen aladiskurssi on luokiteltu suojeludiskurssin alle, sillä sen osuutta metsänhoidossa on kehoitettu kasvattamaan, juuri biodiversiteetin paranemiseen vedoten (Sténs ym. 2019). Siten on perusteltua luokitella jatkuvan kasvatuksen diskurssi suojeludiskurssin alle aineistossani, jossa vain suojeludiskurssin edustajat mainitsivat tämän metsänhoitotavan. Silvia Modig mainitsi jatkuvasta kasvatuksesta seuraavasti, kun hän mainitsee jatkuvan korjuun periaatteen:

Silvia Modig, blogi-teksti, 16.7.2021:

Metsien luontokadon pysäyttäminen vaatii lisää suojelualueita, mutta myös tekoja talousmetsissä. Metsien tuottava talouskäyttö on mahdollista, vaikka samaan aikaan huolehditaan niiden monimuotoisuudesta. Jatkuvan korjuun periaate on tästä hyvä esimerkki.

Niinistö on kirjoittanut jatkuvasta kasvatuksesta seuraavasti:

Ville Niinistö, Twitter, 7.7.2021:

Hallitus on ohjelmassaan sitoutunut kasvattamaan hiilinieluja ja edistämään kestävämpiä metsänhoidon tapoja ml jatkuva kasvatus. Miten tämä voi kääntyä siihen, että EU:ssa näitä aktiivisesti estetään? Sdp on kepun ja MMM:n propagandan viettävänä eikä näytä edes ymmärtävän sitä.

Jatkuva kasvatus on siis mainittu muutaman kerran aineistossa Niinistön ja Modigin toimesta. Molemmissa esimerkeissä jatkuva kasvu sidotaan ratkaisuna kestävämpään metsänhoitoon ja luonnon monimuotoisuuteen. He pyrkivät vahvistamaan suojeludiskurssia mainitsemalla jatkuvan kasvatuksen osana ratkaisua kestävämpään metsään ja parempaan biodiversiteettiin. Huomionarvoista on myös se, että jatkuvaa kasvua ei ole sen enempää teksteissä avattu. Osasyynä lienee, että sosiaalisen median päivitykset on syytä pitää rajattuina. Kuitenkaan jatkuva

kasvatus ei ole yleisesti kovin tunnettu metsänhoitotapa, joten olisi mielenkiintoista tietää miksi käsitettä ei ole avattu lyhyesti.

Modigin argumentissa on sovitteleva ja ratkaisukeskeinen ote, kun hän yrittää yhdistää talouskäyttöä ja monimuotoisuudesta huolehtimista. Niinistön argumentointi taas keskittyy vastapuolen heikentämiseen (Jokinen ym. 2016) tässä tapauksessa miten SDP on ollut Keskustan ja maa- ja metsätalousministeriön propagandan vietävänä.

5.4.7 Biotalousdiskurssi

Biotalousdiskurssi tuli usein esiin tutkielman aineistossa ja biotaloudesta pääosin kirjoittivat tuotantodiskurssia edustavat jäsenet Sarvamaa, Torvalds ja Heinäluoma. Tämä tukee myös Pülzin ja tutkimusryhmänsä (2014) tutkimusta, jossa biotalousdiskurssissa otetaan ympäristöasioita huomioon, mutta pääpaino on kuitenkin taloudessa ja tuotannossa. Krögerin ja Raition (2017) mukaan biotalous on ratkaisu miten suomalaista metsää voisi paremmin hyödyntää, kun paperintuotantokin on ollut laskussa jo vuosia. Lisäksi biotaloutta on pyritty luomaan ratkaisuiksi korvaamaan fossiiliperäisiä tuotteita. Tämä ratkaisu näkyy useassa Sarvamaan, Heinäluoman ja Torvaldsin tekstissä. Esimerkiksi Heinäluoma on kirjoittanut biotaloudesta seuraavasti:

Eero Heinäluoma, blogi-teksti, 22.3.2021:

Omassa puheenvuorossani korostin, että EU:n vihreän kehityksen ohjelma eli Green Deal voisi paremmin huomioida biotalouden merkityksen ja mahdollisuudet siirtymässä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa. Tavoite fossiilipohjaisten tuotteiden korvaamisesta kestäville biopohjaisilla tuotteilla pitäisi olla jo itsestäänselvyys, mutta biotaloutta ei ole esimerkiksi huomioitu EU:n nykyisessä teollisuusstrategiassa. Strategian uudistaminen onkin ajankohtainen nyt keväällä. Olisi tärkeää, että uudistettu teollisuusstrategia huomioisi biotalouden vihreän siirtymän kulmakivenä.

Hän argumentoi, että biotaloutta ratkaisuna pitäisi pitää itsestäänselvyytinä, mutta EU:ssa tätä ei olla tehty. Argumentissa korostetaan biotalouden roolia ja samalla myös kirjoituksessa näkyy kritiikki EU:n päättäjiin ja virkamiehiin, koska biotaloutta ei oltu huomioitu teollisuusstrategiassa. EU-kritiikki vahvistanee tuotantodiskurssia, koska argumentista voi päätellä, etteivät teollisuusstrategian laatineet ole ymmärtäneet tarpeeksi hyvin biotalouden roolia. Heinäluoman kirjoitus on keskeinen esimerkki biotalousdiskurssin tuottajaksi ja

vahvistajaksi. Kirjoituksessa mainitaan biotalouden rooli saavuttaa hiilineutraali yhteiskunta ja korvaajana fossiilipohjaisille tuotteille. Biotalous tukeminen palvelee Krögerin ja Raition (2017) havaintoa miten biotalous on saanut vahvaa jalansijaa suomalaisessa metsäteollisuudessa. Heinäluoman kirjoituksessa näkyy oletus hänen argumentaatiokeinona, kun hän kirjoittaa miten biopohjaiset tuotteet pitäisi olla itsestäänselvyys, vaikka ei nähtävästi olekaan.

Heinäluoman kirjoituksessa ei mainita biotalouden vaatimaa hakkuiden lisäämistä ja siten metsien tilan mahdollista heikkenemistä. Biotalousdiskurssia ei tässä tutkielmassa kuitenkaan sijoitettu tuotantodiskurssin alle, sillä sille annetaan varovainen mahdollisuus myös suojeludiskurssissa. Siinä kuitenkin painotetaan voimakkaasti metsäluonnon kunnioitusta ja hiilivarastojen ja -nielujen ylläpitämistä. Ville Niinistö on kirjoittanut kriittisesti biotalouden mahdollisuudesta olla ratkaisuna ilmastokriisiin:

Ville Niinistö, Facebook, 3.7.2021:

Ilmastokriisiä näkee heidän puheissaan vain silloin kun sitä käytetään vääristellen perusteena hakata puita vain lisää, kutsuen sitä "biotaloudeksi". Ekologian tutkijat ovat toistuvasti varoitelleet, että metsien käyttö on osa ilmastokriisin ratkaisua vain jos se kunnioittaa myös metsäluontoa eikä heikennä hiilivarastoa ja vaaranna hiilinieluja.

Niinistö tuo esiin juuri biotalouden mahdollistaman riskin metsäluonnon tilan heikkenemiselle ja hakkuiden lisääntymiselle entisestään, joita tuotantodiskurssia edustavat kirjoitukset eivät huomioi. Niinistön argumenttia tukee muun muassa Eyvindsonin ja kollegoidensa (2018) arvio hakkuiden lisäämisestä biotalouden nimissä ja miten biodiversiteetti ja ekosysteemipalvelut kärsisivät siitä. Toisaalta Niinistö kirjoittaa itsekin puupohjaisten tuotteiden olevan mahdollisuus korvata fossiilipohjaisia tuotteita, kuitenkin metsäluontoa kunnioittamalla. Muita vaihtoehtoisia keinoja hän ei tuo esille. Tuotanto- ja suojeludiskurssin edustajat ovat yksimielisiä siitä, että biotaloudella on potentiaalia korvata fossiiliperäisiä tuotteita. Suojeludiskurssin edustajana Niinistö kuitenkin penää, ettei hakkuumääriä voida juurikaan nostaa, jolla saataisiin tuotettua näitä puuperäisiä tuotteita. Biotalousdiskurssia ei alisteta kummankaan tutkielman päädiskurssin alle, vaan se on erillisenä diskurssina. Syynä ovat juuri se, että biotalouden roolille ilmastohaasteisiin vastaajana on edes jonkin asteinen hyväksyntä kaikilta osapuolilta.

5.4.8 Korkean jalostusasteen diskurssi

Kuten biotalousdiskurssi, myös korkean jalostusasteen diskurssi pidetään omana diskurssinaan tässä tutkielmassa. Aineiston europarlamentaarikot ovat yhtä mieltä siitä, että Suomi hyötyisi jos metsäsektorin jalostusarvoa nostettaisiin ja innovaatioille, kuten puupohjaisille tuotteilla, annettaisiin enemmän huomiota. Eniten äänessä jalostusarvon nostossa oli Ville Niinistö. Hän arvostelee usein ”bulkin” tuottamista suomalaisista metsistä ja ajaa jalostusarvon nostoa, jolloin kaadetusta metsästä saataisiin enemmän taloudellista hyötyä irti.

Ville Niinistö, blogi-teksti, 29.5.2021:

Metsätalouden itsensäkin kannalta jalostusarvon nostaminen on oikea tie: enemmän taloudellista arvoa pienemmästä määrästä raaka-ainetta. Sivuvirrat on hyödynnettävä luonnolle kestäväällä tavalla. Laatu puuta ei kannata polttaa vaan tehdä siitä jotain arvokkaampaa.

Petri Sarvamaa kannattaa myös jalostusarvon kasvattamista, sillä mitä pidemmälle puuta jalostetaan sitä enemmän lisäarvoa sille tulee ja siten myös enemmän taloudellista hyötyä. Sarvamaan kirjoitukset perustuvat usein taloudelliseen hyötyyn, kun taas Niinistön jalostusarvon kasvattamisen takana lienee se, että metsät säästyisivät paremmin jos puuta ei myytäisi bulkkina vaan jalostettuina tuotteina. Sarvamaa on kirjoittanut jalostusarvosta ja innovaatioista seuraavasti.

Petri Sarvamaa, Facebook, 20.2.2021:

Tulevaisuudessa suomalainen metsäteollisuus voikin kasvavan kysynnän myötä tuottaa eurooppalaisille sisämarkkinoille yhä enemmän korkean jalostusasteen ja puhtaan teknologian innovaatioita takoen samalla vaurautta kotimaahan.

Kirjoituksessa näkyy talousmyönteinen ote. Toisin sanoen sekä talous- että suojeludiskurssissa jalostusarvon nosto nähdään positiivisesti. Tuotantodiskurssissa jalostusarvon kautta saataisiin enemmän taloudellista hyötyä, kun taas suojeludiskurssin kannalta metsäsektorin painottuessa enemmän korkean jalostusasteen puutuotantoon, metsien hakkuumäärät voisivat vähentyä ja metsien tila parantua.

6 Johtopäätökset

Tässä tutkielmassa tutkin Euroopan unionin uuden metsästrategian julkaisua edeltänyttä suomalaisten europarlamentaarikkojen käymää metsäkeskustelua Facebookissa, Twitterissä ja heidän kotisivuillaan. Valitsin aineistooni viisi suomalaista europarlamentaarikkoa, jotka olivat aktiivisia kirjoittamaan metsistä ja edustivat eri Euroopan parlamentin poliittisia ryhmiä. He olivat Eero Heinäluoma, Silvia Modig, Ville Niinistö, Petri Sarvamaa ja Nils Torvalds. Tutkielmassani tutkin metsäkirjoituksissa esiintyneitä toimijaverkkoa ja metsädiskursseja.

Tutkimukseni ensimmäinen tutkimuskysymys kysyi, minkälaisista toimijoista suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoitusten toimijaverkko rakentuu? Suomalaisten europarlamentaarikkojen metsäkirjoituksista rakentui toimijaverkko, jossa näkyi samaa jakolinjaa kuin heidän edustamissaan diskursseissa. Heinäluomaan, Sarvamaahan ja Torvaldsiin vaikuttaneita toimijoita olivat metsäalan toimijat ja tutkijat. Modigiin ja Niinistöön vaikuttaneita toimijoita olivat ympäristöaktivistit, -instituutit ja -tutkijat. Lisäksi kaikki heistä olivat viitanneet Euroopan unionin mietintöihin ja aloitteisiin. Toimijaverkko antoi pilkahduksen siitä, minkälainen toimijaverkko vaikuttaa suomalaisten europarlamentaarikkojen metsälinjoihin. Jatkotutkimukselle olisi tarvetta, jotta toimijaverkkoa saataisiin syvennettyä ja monipuolistettua. Europarlamentaarikoiden kirjoituksista selvisi myös, että lähtökohtaisesti he viittaavat harvoin mihin tietonsa perustuvat. Tämä vähentää heidän sanomansa luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä. Metsäkeskustelussa on monia eri todellisuuksia, kuten tässäkin tutkimuksessa tuli ilmi. Siksi tietojen lähteet tulisi olla merkitty nykyistä monipuolisemmin.

Tutkimukseni toisena tutkimuskysymyksenä oli minkälaisia EU:n metsästrategiaa koskevia diskursseja rakentuu suomalaisten europarlamentaarikkojen Facebook- Twitter- ja blogikirjoituksissa? Diskurssit mukailivat kirjallisuudessa esiintyneitä diskursseja. Tutkimuksen päädiskursseiksi nousivat tuotannon ja suojelun diskurssit. Tuotantodiskurssia edustivat Heinäluoma, Sarvamaa ja Torvalds, kun taas suojeludiskurssia Niinistö ja Modig. Heinäluoman, Sarvamaan ja Torvaldsin kirjoituksissa painotettiin tuotannon ja talouden merkitystä ympäristöasioita huomioiden. Lisäksi Heinäluoma ja Sarvamaa korostivat biotalousdiskurssia, jossa fossiiliperäistä energiaa ja tuotteita voitaisiin korvata bioenergialla ja puuperäisillä tuotteilla. Niinistö oli varovaisen myöntyväinen biotaloutta kohtaan, mutta vain jos hakkuumäärät pysyvät kurissa. Suojeludiskurssin edustajien Niinistön ja Modigin kirjoituksissa painotettiin ympäristönsuojelua, vahvempaa sääntelyä, EU- ja globaalin tason

sopimuksia ja tasaikäisrakenteisen metsän muuttamista jatkuvan kasvatuksen piiriin. Niinistön ja Modigin kirjoitusten sisältö ympäristöasioiden suhteen erosi tuotantodiskurssin teksteistä siten, että heidän kirjoituksissaan luonto arvotetaan korkealle, jopa talouden yli. Metsäteollisuuden taloudellinen merkitys myönnettiin, mutta kannusti metsäteollisuuden siirtymistä korkeamman jalostusasteen tuotantoon. Jalostusarvon noston diskurssia tukivat kaikki tutkimuksen europarlamentaarikot. Globaalin hallinnon diskurssia eli esiintyi vain Niinistöllä ja Modigilla, kun taas Heinäluoman, Sarvamaan ja Torvaldsin kirjoituksissa korostettiin subsidiaariteettiperiaatetta.

Kirjallisuudesta löytyy tukea vahvemmille ympäristötoimille, biotalouden kritisoinnille ja metsäsektorin negatiivisesta vaikutuksesta metsien biodiversiteettiin. Metsäyhtiöiden onkin tärkeää pohjata oma toimintansa tieteellisten tutkimustulosten pohjalta. Metsänkäytön kestävyyttä ei ole mielekästä perustella vain puuston biomassan kasvulla. Nojautumalla tieteelliseen tutkimukseen, voidaan metsänkäyttöä asettaa taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä tasoa kohti.

EU:n uuden metsästrategian päivitystä voidaan pitää jonkin asteisena kompromissiratkaisuna, koska molempien diskurssien edustajat totesivat strategian torjuntavoitoiksi. Huomioitavaa toki on, että poliitikot haluavat vakuuttaa äänestäjänsä, että heidän toimillaan oli väliä. Kaiken kaikkiaan olisi tärkeää, että Suomi saisi rivinsä suoraksi metsäpolitiikassaan. Suomen tulee löytää yhtenäinen metsäpolitiikan linja, jolla vaikuttaa EU-tason metsäasioissa. Metsien biodiversiteetin heikkeneminen on huolestuttavaa ja metsien rooli ilmastonmuutoksen hidastajana on tärkeä, kuitenkin muistaen metsäsektorin taloudellisesti merkittävästä roolista. Poliittiset poterot eivät edistä suomalaisten metsien tilaa taloudellisesti, sosiaalisesti tai ekologisesti. Julkista keskustelua metsälinjasta nähtiin jo kesällä 2021 ennen metsästrategian julkaisua, mutta keskeistä olisi jatkaa sitä, jotta yhtenäinen linja löytyisi.

Kiitokset

Iso kiitos ohjaajalleni Lauri Hoolille monipuolisesta ja rakentavasta ohjauksesta graduaiheen ideoinnista lähtien. Gradutapaamiset valoivat uskoa omaan tekemiseeni. Lämmin kiitos opiskelijakollegoille sparrailusta sekä ystäville ja perheelle tuesta koko prosessin ajan.

Lähteet

- Adam, A. (2002). *Cyborgs in the Chinese Room: boundaries transgressed and boundaries blurred*, J. Preston and M. Bishop (eds), *Views into the Chinese Room: New Essays on Searle and Artificial Intelligence*. New York: Oxford.
- Ambjörnsson, E.L., Keskitalo C.H., & S. Karlsson (2016) *Forest discourses and the role of planning-related perspectives: the case of Sweden*, *Scandinavian Journal of Forest Research*, 31:1, 111-118, DOI: 10.1080/02827581.2015.1070197
- Arts, B. J., M. Appelstrand, D. Kleinschmit, H. Pülzi, I. Visseren-Hamakers, R. Eba'a Atvi, T. Enters, K. McGinley & Y. Yasmi (2010). *'Discourses, actors and instruments in international forest governance'*, in *Embracing complexity: Meeting the challenges of international forest governance*. A global assessment report. Prepared by the Global Forest Expert Panel on the International Forest Regime. p.
- Avoimuus (2021). Euroopan parlamentti. 21.9.2021
<<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/faq/25/avoimuus>>
- Berger, P.L. & T. Luckmann (1994). *Todellisuuden sosiaalinen rakentuminen*. Suomentanut V. Raiskila. Helsinki: Gaudeamus.
- Billig, M. (1987). *Arguing and Thinking. A Rhetorical Approach to Social Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bosco, F.J. (2006) *Actor-network theory, networks, and relational approaches in human geography*. Teoksessa Aitken, S.C., & G. Valentine. (2006) *Approaches to Human Geography*. SAGE Publications. ProQuest Ebook Central. 17.6.2021.
<<http://ebookcentral.proquest.com/lib/kutu/detail.action?docID=334324>>
- Cox, K (2005). *Local: Global*. Teoksessa: Cloke, P & R. Johnston (toim.) *Spaces of geographical thought. Deconstructing human geography's binaries*, 175–198. Sage Publications, London.
- Donner-Amnell, J., (2000). *Suomen metsäteollisuuden muodonmuutos? (Transformation of the Finnish forest industry?)*. *Alue ja ympäristö*. 292, pp. 4–22
- Donner-Amnell, J., (2004). *To be or not to be nordic*. In: Lehtinen, A., Donner-Amnell, J., Sæther, B. (Eds.), *Politics of Forests Northern Forest-Industrial Regimes in the Age of Globalisation*. Ashgate Publishing, Burlington, VT, pp. 179–204.
- Dorninger, C., Abson, D.J., Fischer, J., von Wehrden, H. (2017). *Assessing sustainable biophysical human–nature connectedness at regional scales*. *Environ Res Lett*. 12(5):055001. doi:10.1088/1748-9326/aa68a5.

- Eggers, J., Holmgren, S., Nordström, E-M., Lämås, T., Linda, T. & K. Öhmana (2019). *Balancing different forest values: Evaluation of forest management scenarios in a multi-criteria decision analysis framework*. Forest policy and economics. [Online] 10355–69.
- Eskola, J. & J. Suoranta (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino.
- Ettlinger, N. and Bosco, F. (2004) *Thinking through networks and their spatiality: a critique of the US (public) war on terrorism*, Antipode, 36: 249–71.
- Euroopan unioni ja metsät* (2021). Euroopan parlamentti. 26.10.2021.
<<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/fi/sheet/105/euroopan-unioni-ja-metsat>>
- EU-komissio aikoo kaapata vallan metsistä – vuotanut dokumentti on suomalaiselle karua luettavaa* (2021). Talouselämä. 17.6.2021 <<https://www.talouselama.fi/uutiset/eu-komissio-aikoo-kaapata-vallan-metsista-vuotanut-dokumentti-on-suomalaiselle-karua-luettavaa/151f454b-218a-4d3d-a1d5-6ca105e3724b>>
- EU:n uusi metsästrategia ylittää osin komission toimivallan metsäasioissa, kokonaiskestävyys mukana ennakkotietoja paremmin*. (2021). Maa- ja metsätalousministeriö. 15.9.2021
<<https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/eu-n-uusi-metsastrategia-ylittaa-osin-komission-toimivallan-metsaasioissa-kokonaiskestavyys-mukana-ennakkotietoja-paremmiin>>
- Eyvindson, K., Repo, A. & M. Mönkkönen (2018). *Mitigating forest biodiversity and ecosystem service losses in the era of bio-based economy*. Forest policy and economics. [Online] 92119–127.
- Fabra Crespo M., Saastamoinen O., Matero J. & Mäntyranta H. (2014). *Perceptions and realities: public opinion on forests and forestry in Finland, 1993–2012*. Silva Fennica vol. 48 no. 5 article id 1140. 19 p.
- Hall, S. (1999). *Identiteetti*. Lehtonen, M. & J. Herkman (suom & toim.). Vastapaino, Tampere.
- Hallituksen sisällä kytee riita EU:n metsä-strategiasta, Mikkosella ja Lepällä vastakkaiset näkemykset yhdessä sovitusta linjasta* (2021). Helsingin Sanomat. 30.6.2021.
<<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000008092794.html>>
- Harris, Z. (1952). *Discourse analysis*. Language 28, 1–30.
- Huttunen, S., (2014). *Stakeholder frames in the making of forest bioenergy legislation in Finland*. Geoforum 53, 63–73.
- Hyvärinen, E. (2006) *Green-tree retention and controlled burning in restoration and conservation of beetle diversity in boreal forests*. Helsinki: Finnish Society of Forest Science.

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A., & Liukko, U.-M. (2019). *Suomen lajien uhanalaisuus : punainen kirja 2019 = The 2019 red list of Finnish species*. Ympäristöministeriö.
- Jakobsson, R., Olofsson, E. & B. Ambrose-Oji (2021). *Stakeholder perceptions, management and impacts of forestry conflicts in southern Sweden*, Scandinavian Journal of Forest Research, 36:1, 68-82, DOI: 10.1080/02827581.2020.1854341
- Johnson, N. (1987) *The welfare state in transition: the theory and practice of welfare pluralism*. Brighton: Wheatsheaf.
- Jokinen, A., Juhila, K. & E. Suoninen (2016) *Diskurssianalyysi: teorian, peruskäsitteet ja käyttö*. Tampere: Vastapaino.
- Jokinen, A. & K. Juhila. (1991). *Pohjimmaisat asuntomarkkinat*. Joutsa: Sosiaaliturvan keskusliitto.
- Jokinen, A. Juhila, K. & E. Suoninen (1993). *Diskurssianalyysin aakkoset*. Jyväskylä: Vastapaino.
- Julkunen, R. (2017). *Muuttuvat hyvinvointivaltiot: eurooppalaiset hyvinvointivaltiot reformoitavina*. SoPhi, (137).
- Kangas, A & P. Halme (2021). *Onko kokonaiskestävä metsien käyttö haihattelua?* (2021). Luonnonvarakeskus-blogi. 13.9.2021. <<https://www.luke.fi/blogi/onko-kokonaiskestava-metsien-kaytto-haihattelua/>>
- Kansallinen metsäohjelma* (2015). Lisää hyvinvointia monimuotoisista metsistä. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 3/2008. Vammalan kirjapaino Oy, 2008.
- Komissio hamuaa metsiä – vuotanut metsästrategia herättää ihmetystä* (2021). MTK-uutinen. 1.7.2021. <<https://www.mtk.fi/-/metsastrategiauutinen01072021>>
- Kosonen, M., S-M Laaksonen, H. Rydenfelt & A. Terkamo-Moisio (2018) *Sosiaalinen media ja tutkijan etiikka*. Media & Viestintä. [Online] 41 (1), .
- Kotilainen, J., Rytteri, T., (2011). *Transformation of forest policy regimes in Finland since the 19th century*. J. Hist. Geogr. 374, 429–439.
- Kröger, M. (2016). *The political economy of flex trees: a preliminary analysis*. J. Peasant Stud. 43, 886–909.
- Kröger, M. & Raitio, K. (2017) *Finnish forest policy in the era of bioeconomy: A pathway to sustainability?* Forest policy and economics. [Online] 776–15.
- Latour, B. (1996). 'On actor network theory: a few clarifications', Soziale Welt, 47: 360–81.
- Latour, B (2005). *Reassembling the Social. An Introduction to Actor-Network- Theory*. Oxford: Oxford University Press

- Law, J. (1992) '*Notes on the theory of the actor network: ordering, strategy and heterogeneity*'. 14.8.2003. <<http://tina.lancs.ac.uk/sociology/soc054jl.html>>
- Law, J. & Urry, J. (2002) *Enacting the social*. Centre for Social Science Studies and Sociology Department, Lancaster University. 19.8.2003. <<http://www.comp.lancs.ac.uk/sociology/Soc099jlju.html>>
- Lehtonen, A., Salminen, O., Kallio, M., Tuomainen, T. & R.Sievänen (2016). *Skenaariolaskelmiin perustuva puuston ja metsien kasvihuonekaasutaseen kehitys vuoteen 2045*. Selvitys maa- ja metsätalousministeriölle vuoden 2016 energia- ja ilmastostrategian valmistelua varten. [The development of growing stock and forest greenhouse gas]. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus, 36.
- Louv R. (2005). *Last child in woods; saving our children from nature-deficit disorder*. Chapel Hill: Algonquin Books of Chapel Hill.
- Luostarinen, H & E. Väliaverronen (1991). *Tekstinsyöjät: Yhteiskuntatieteellisen kirjallisuuden lukutaidosta*. Tampere: Vastapaino.
- Metsien suojelussa suuria alueellisia eroja* (2019). Luonnonvarakeskus. 22.10.2021 <<https://www.luke.fi/uutinen/metsien-suojelussa-suuria-alueellisia-eroja/>>
- Metsäkiista selitettynä: Tästä on kyse hiilinieluista, riidasta hakkuista ja EU:n tällä viikolla julkaistavissa suunnitelmissa Suomenkin metsänkäytöstä* (2021). Helsingin Sanomat. 25.10.2021. <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000008096447.html>>
- Metsäteollisuus numeroina* (2020). Metsäteollisuus. 15.6.2021 <<https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/metsateollisuus-numeroina>>
- Metsävarat* (2020). Metsäteollisuus. 19.10.2021. <<https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/metsavarat>>
- Metsävarat maakunnittain* (2020). Luonnonvarakeskus. 22.10.2021 <<https://stat.luke.fi/metsavarat>>
- Mitä EU esittää metsiin liittyen? Kysymyksiä ja vastauksia* (2021). Greenpeace Suomi -blogi. 25.10.2021. <<https://www.greenpeace.org/finland/blogit/7434/mita-eu-esittaa-metsiin-liittyen-kysymyksiä-ja-vastauksia/>>
- Murdoch, J. (1997) '*Towards a geography of heterogeneous associations*', Progress in Human Geography, 21: 321–37.
- Neuvoston päätöslauselma, annettu 15 päivänä joulukuuta 1998, Euroopan unionin metsästrategiasta*. EYVL C 56, 26.2.1999, s. 1—4. <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A31999Y0226%2801%29>>

- New EU Forest Strategy 2030* (2021). European Commission. COM(2021) 572 final.
22.7.2021 <https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-new-eu-forest-strategy-2030_with-annex_en.pdf>
- Näyhä, A. (2019) *Transition in the Finnish forest-based sector: Company perspectives on the bioeconomy, circular economy and sustainability*. Journal of cleaner production. [Online] 2091294–1306.
- Ollikainen, M. (2014). *Forestry in BE: smart green growth for the humankind*. Scand. J. For. Res. 29, 360e366.
- Patomäki, H. (2007). *Uusliberalismi Suomessa* (Neoliberalism in Finland). WSOY, Helsinki.
- Pekkarinen, J., Pohjola, M., Rowthorn, B. (Eds.), 1992. *Social corporatism: A Superior Economic System*, Oxford University Press, Oxford
- Potter, J. & M. Wetherell (1987). *Discourse and social psychology. Beyond attitudes and behaviour*. Lontoo, Sage.
- Pukkala T., Lähde E. & Laiho O. (2012) *Continuous Cover Forestry in Finland – Recent Research Results*. In: Pukkala T., von Gadow K. (eds) Continuous Cover Forestry. Managing Forest Ecosystems, vol 23. Springer, Dordrecht.
https://doi.org/10.1007/978-94-007-2202-6_3
- Pülzl, H., Kleinschmit, D., Arts, B., (2014). Bioeconomy – an emerging meta-discourse affecting forest discourses? Scand. J. For. Res. 29 (4), 386–393.
- Pülzl, H., Kleinschmit, D. & Arts, B., (2014). *Bioeconomy – an emerging meta-discourse affecting forest discourses?* Scand. J. For. Res. 29 (4), 386–393.
- Pykälä, J. (2007). *Implementation of Forest Act in Finland: does it protect the right habitats for threatened species?* For. Ecol. Manag. 242, 281–287.
- Pälli, P. & Lillqvist, E. (2020). *Diskurssianalyysi*. julkaisussa M Luodonpää-Manni , M Hamunen , R Konstenius , M Miestamo , U Nikanne & K Sinnemäki (toim) , Kielentutkimuksen menetelmiä II . Suomalaisen Kirjallisuuden Seura , Helsinki , Sivut 374-411 . <<https://doi.org/10.21435/skst.1457>>
- Raitio, K. (2008). *“You can't please everyone” — conflict management practices, frames and institutions in Finnish state forests*. PhD thesis, University of Joensuu. Publications in social sciences. N:o 86.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A., Mannerkoski, I. (Eds.), (2010). *The 2010 Red List of Finnish Species*. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Ratkaisujen Suomi*. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015 (2015). Valtioneuvoston kanslia. Hallituksen julkaisusarja

- 10/2015. <https://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1427398/Ratkaisujen+Suomi_FI_YHDISTETTY_nnett.pdf>
- Reunala, A., (1999). *Forests and Finnish Culture "There behind yonder wonderland..."*.
In: Reunala, A., Tikkanen, I., Asvik, E.
(Eds.), *The Green Kingdom. Finland's Forest Cluster*. Otava Publishing &
Metsämiesten Säätiö Foundation, Keuruu, pp. 228–237.
- Riipinen, M. (2008) *Sosiaalisen pääoman skaalaus: paikallisia ja ylipaikallisia näkökulmia maankäyttöön Nellimissä, Inarissa*. Oulu: Oulun yliopisto.
- Sarkki, S., & Rönkä, A. R. (2012). *Neoliberalisations in Finnish forestry*. *Forest Policy and Economics*, 15, 152–159.
- Siiskonen, H. (2007). *The conflict between traditional and scientific forest management in 20th century Finland*. *Forest Ecol Manage* 249:125–133
- Siiskonen, H. (2013) *From economic to environmental sustainability: the forest management debate in 20th century Finland and Sweden*. *Environment, development and sustainability*. [Online] 15 (5), 1323–1336.
- Soja, E. (1996). *Thirdspace*. Oxford, Blackwell.
- Sténs, A., J-M. Roberge, E. Löfmarck, K. Beland Lindahl, A. Felton, C. Widmark, L. Rist, J. Johansson, A. Nordin, U. Nilsson, H. Laudon & T. Ranius (2019). *From ecological knowledge to conservation policy: a case study on green tree retention and continuous-cover forestry in Sweden*. *Biodiversity and conservation*. [Online] 28 (13), 3547–3574.
- Suomen metsien käytöstä ja hoidosta ei tule päättää Brysselissä – tasapainoinen EU-metsästrategia tarpeen* (2021). MTK-tiedote. 1.7.2021. <<https://www.mtk.fi/-/metsastrategiatiedote01072021>>
- Suomen metsätilastot 2020* (2020). Luke, Luonnonvarakeskus. 26.10.2021.
<https://stat.luke.fi/sites/default/files/suomen_metsatilastot_2020_verkko.pdf>
- Säynäjäkangas, J. & V. Kellokangas (2020). *Biotaloutta vai kuitupuukapitalismia?*
Politiikasta-lehti. 14.10.2020 < <https://politiikasta.fi/biotaloutta-vai-kuitupuukapitalismia/>>
- Takala, T., Hujala, T., Tanskanen, M & J. Tikkanen. (2019) *Competing discourses of the forest shape forest owners' ideas about nature and biodiversity conservation*.
Biodiversity and conservation. 28 (13), 3445–3464.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* . Uudistettu laitos.
Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

- Uusi EU:n metsästrategia: metsien ja metsäalan puolesta* (2013). Euroopan komissio. COM(2013) 659 final. 21.11.2021. < https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:21b27c38-21fb-11e3-8d1c-01aa75ed71a1.0007.05/DOC_1&format=PDF>
- Valkeapää, A., Karppinen, H., (2013). *Citizens' view of legitimacy in the context of Finnish forest policy*. Forest Policy Econ. 28, 52–59.
- Valkonen, S., (2013). *Metsälain vaikutusten arviointi* (Impact assessment of the Forest Act). Oral Presentation at the Seminar on Forest Regulation Under Revision. November 23, 2013. University of Eastern Finland, Joensuu, Finland.
- Valmiissa metsästrategiassa näkyy Suomen vaikutus, sanovat järjestöt – Greenpeace pitää tätä huonona asiana, Metsäteollisuus ja MTK hyvänä* (2021). Helsingin Sanomat. 16.7.2021. <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000008130157.html>>
- Vuoristo, T. (2021). *Onko metsätalous kestävä?* Metsäteollisuus-blogi. 25.8.2021 <<https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/onko-metsatalous-suomessa-kestavaa>>
- Wilkinson, David & Mike Thelwall (2011). *Researching personal information on the public web*. Social Science Computer Review 29:4, 387-401.